

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Dato: 22. december 2004
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2004-730-1085
Dok.: JOK20879

U D K A S T

Bestemmelse om kriminalisering af bestikkelse af voldgiftsmænd (indsættes i et kommende forslag til lov om voldgift):

§ x

Efter § 304 (i straffeloven) indsættes:

”§ 304 a. Den, som uberettiget yder, lover eller tilbyder nogen, der her i landet eller i udlandet virker som voldgiftsmand, en gave eller anden fordel for at formå den pågældende til at gøre eller undlade noget under udøvelsen af dette hverv, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der her i landet eller i udlandet virker som voldgiftsmand, og som under udøvelsen af dette hverv uberettiget modtager, fordrer eller lader sig tilsige en gave eller anden fordel.”

§ y

Stk. 2. § x træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	3
2. Bestikkelse	3
2.1. Tillægsprotokol til Europarådets strafferetskonvention om korruption	3
2.2. Gældende ret	8
2.3. Justitsministeriets overvejelser	11
2.3.1. Bestikkelse af voldgiftsmænd	11
2.3.2. Bestikkelse af nævninger, domsmænd og sagkyndige retsmedlemmer	13
2.3.3. Strafniveau, der kan medføre udlevering	13
2.3.4. Tillægsprotokollens artikel 8, stk. 2	15
3. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser	15
4. Hørte myndigheder m.v.	16

(1. Indledning)

Formålet med den foreslåede bestemmelse er ved en ændring i straffeloven at kriminalisere bestikkelse af voldgiftsmænd. Ændringen vil gøre det muligt for Danmark at ratificere en tillægs-

protokol til Europarådets strafferetskonvention om korruption (Europarådets korruptionskonvention). Tillægsprotokollen, der blev undertegnet af Danmark den 15. maj 2003, indebærer en udvidelse af korruptionskonventionen ved en kriminalisering af aktiv og passiv bestikkelse af voldtgiftsmænd, nævninger, domsmænd og sagkyndige retsmedlemmer.

I bestemmelsen foreslås *aktiv bestikkelse* af (dvs. ydelse af bestikkelse til) personer, der virker som voldtgiftsmænd her i landet eller i udlandet, gjort strafbart på lige fod med bestikkelse af danske tjenestemænd, udenlandske tjenestemænd og tjenestemænd ved internationale organisationer.

Endvidere foreslås *passiv bestikkelse* (dvs. modtagelse af bestikkelse) gjort strafbart for personer, der virker som voldtgiftsmænd her i landet eller i udlandet på samme måde som det, der i dag gælder for danske tjenestemænd, udenlandske tjenestemænd og tjenestemænd ved internationale organisationer.

Vedtagelse af bestemmelsen indebærer, at Folketinget giver samtykke til, at Danmark ratificerer tillægsprotokollen. Europarådets korruptionskonvention er optaget som *bilag 1* til lovforslaget, mens tillægsprotokollen er optaget som *bilag 2*.

2. Bestikkelse

2.1. Tillægsprotokol til Europarådets strafferetskonvention om korruption

2.1.1. Europarådets Ministerkomité vedtog den 6. november 1997 beslutning nr. (97) 24 om de 20 vejledende retningslinier for bekæmpelse af korruption (the Twenty Guiding Principles for the Fight Against Corruption), der bl.a. opfordrede Den Tværfaglige Gruppe vedrørende Korruption (the Multidisciplinary Group on Corruption) (GMC) til at fremskynde udarbejdelsen af internationale retsakter i overensstemmelse med handlingsplanen mod korruption.

GMC færdiggjorde i 1998 et udkast til en korruptionskonvention, som samme år blev godkendt af Ministerkomitéen. Korruptionskonventionen blev herefter åbnet for undertegnelse den 27. januar 1999, hvor Danmark undertegnede konventionen.

Efter Folketingets vedtagelse af de nødvendige ændringer af straffelovens regler om bestikkelse mv. ved lov nr. 228 af 4. april 2000 om ændring af straffeloven (Grov momssvig, EU-svig og bestikkelse af udenlandske tjenestemænd mv.), ratificerede Danmark konventionen den 2. august 2000.

I 2001 færdiggjorde GMC et udkast til tillægsprotokol til korruptionskonventionen, som i januar 2003 blev godkendt af Ministerkomitéen. Tillægsprotokollen blev den 15. maj 2003 åbnet for undertegnelse, og samme dato undertegnede Danmark protokollen.

2.1.2. Formålet med tillægsprotokollen er at supplere Europarådets korruptionskonvention ved at kriminalisere aktiv og passiv bestikkelse af voldgiftsmænd, nævninger, domsmænd og sagkyndige retsmedlemmer.

Tillægsprotokollen består af 3 kapitler. *Kapitel I (artikel 1)* indeholder en definition af visse centrale begreber i protokollen. *Kapitel II (artikel 2-6)* indeholder bestemmelser om de foranstaltninger, der skal træffes på nationalt plan. *Kapitel III (artikel 7-14)* indeholder en række afsluttende bestemmelser om bl.a. overvågning af gennemførelsen af protokollen i national ret, protokollens forhold til Europarådets korruptionskonvention og adgangen til at tage forbehold.

Efter tillægsprotokollens *artikel 1, stk. 1*, anvendes udtrykket *voldgiftsmand* ("arbitrator") i den betydning, det har i national ret i de kontraherende stater, men omfatter dog altid personer, der i medfør af en voldgiftsaftale anmodes om at træffe en juridisk bindende afgørelse i en tvist, som sagens parter har indbragt for den pågældende.

Efter *artikel 1, stk. 2*, betyder udtrykket *voldgiftsaftale* ("arbitration agreement") en efter national ret anerkendt aftale, hvorefter parterne indvilliger i at indbringe en tvist for en voldgiftsmand med henblik på afgørelse. Udtrykket omfatter ikke alene voldgiftsaftaler i handelsforhold ("commercial arbitration"), men også f.eks. voldgiftsaftaler i henhold til kollektive overenskomster, hvorefter en eventuel tvist skal behandles ved faglig voldgift, samt lovbestemmelser om voldgift, hvorefter afgørelse af tvister på særlige områder skal behandles ved voldgiftsretter oprettet ved lov.

Efter *artikel 1, stk. 3*, anvendes udtrykket *nævning* ("juror") i den betydning, det har i national ret i de kontraherende stater, men omfatter dog altid en lægmand, der som medlem af et kollegium under en straffesag skal afgøre, om tiltalte er skyldig.

At udtrykket altid omfatter en lægmand, der som medlem af et kollegium under en straffesag skal afgøre, om tiltalte er skyldig, medfører for Danmarks vedkommende, at ikke kun nævninger, men også domsmænd omfattes af udtrykket "juror". Desuden omfatter udtrykket sagkyndige retsmedlemmer, jf. herved Europarådets forklarende rapport til tillægsprotokollen, hvorefter udtrykket "juror" omfatter sagkyndige retsmedlemmer i f.eks. civile sager, hvis sagkyndige medlemmer deltager i retshandlinger i den kontraherende stat.

I protokollen skal udtrykket *nævning* derfor omfatte både nævninger, domsmænd og sagkyndige retsmedlemmer.

Efter *artikel 1, stk. 4*, skal en stat ved strafforfølgning, der omfatter en voldgiftsmand eller nævning fra en anden stat, kun anvende definitionen på voldgiftsmand eller nævning, hvis denne definition er forenelig med statens nationale ret.

Artikel 2-6 indeholder bestemmelser, der medfører pligt til at kunne straffe aktiv og passiv bestikkelse af voldgiftsmænd og nævninger.

Omaktiv bestikkelse af voldgiftsmænd fastsættes det i *artikel 2*, at det skal være en strafbar handling i henhold til national ret, at en person med forsæt, direkte eller gennem tredjemand, lover, tilbyder eller giver en voldgiftsmand, der fungerer som sådan i henhold til national ret, en utilbørlig fordel, uanset dennes art, enten til voldgiftsmanden selv eller til tredjemand, for at få voldgiftsmanden til at foretage eller undlade at foretage en handling i forbindelse med udøvelsen af hvervet.

Om passiv bestikkelse af voldgiftsmænd fastsættes det i *artikel 3*, at det skal være en strafbar handling i henhold til national ret, at en voldgiftsmand, der fungerer som sådan i henhold til national ret, med forsæt, direkte eller gennem tredjemand, anmoder om eller modtager en utilbørlig fordel, uanset dennes art, enten til voldgiftsmanden selv eller til tredjemand, eller tager imod et tilbud eller løfte om en sådan fordel, for at foretage eller undlade at foretage en handling i forbindelse med udøvelsen af hvervet.

Artikel 4 forpligter de deltagende stater til at sikre, at handlinger som nævnt i artikel 2 og 3 også er strafbare i henhold til national ret, når handlingen omfatter en voldgiftsmand, der udøver sine funktioner efter en anden stats nationale voldgiftslovning.

Artikel 5 forpligter de deltagende stater til at sikre, at handlinger som nævnt i artikel 2 og 3 også er strafbare i henhold til national ret, når handlingen omfatter en person, der fungerer som nævning inden for statens retsvæsen.

Efter *artikel 6* skal det sikres, at handlinger som nævnt i artikel 2 og 3 også er strafbare i henhold til national ret, når handlingen omfatter en nævning fra en anden stat.

Artikel 7 fastsætter, at Sammenslutningen af Stater mod Korruption (GRECO) overvåger de kontraherende parters gennemførelse af tillægsprotokollen.

GRECO blev oprettet ved beslutning nr. (98) 7 aftalen om oprettelse af Sammenslutningen af Stater mod Korrupktion – GRECO (GRECO-aftalen), der blev vedtaget af Europarådets Ministerkomité den 5. maj 1998. Formålet med GRECO er ifølge aftalens artikel 1 at forbedre medlemmernes evne til at bekæmpe korrupktion ved gennem en dynamisk proces og pres fra ligesindede at følge op på overholdelsen af deres forpligtelser på dette område. GRECO skal for at opfylde dette formål dels overvåge gennemførelsen af de vejledende retningslinier for bekæmpelse af korrupktion vedtaget af Ministerkomitéen den 6. november 1997, dels overvåge gennemførelsen af internationale retsakter, som vedtages i henhold til handlingsplanen mod korrupktion i overensstemmelse med bestemmelserne i sådanne retsakter, jf. GRECO-aftalens artikel 2.

Efter tillægsprotokollens *artikel 8, stk. 1*, skal bestemmelserne i protokollens artikel 2-6 anses som tillægsbestemmelser til korrupktionskonventionen, og bestemmelserne i korrupktionskonventionen skal finde anvendelse i det omfang, de er forenelige med tillægsprotokollens *artikel 8, stk. 2*.

Bestemmelsen i artikel 8, stk. 2, medfører, at korrupktionskonventionens bestemmelser i artikel 12-23, 25-31, 35 og 38-40 skal finde anvendelse på protokollen. Dette gælder bl.a. korrupktionskonventionens bestemmelser om hvidvaskning af udbytte fra bestikkelse (artikel 13), visse regnskabsmæssige lovovertrædelser med tilknytning til bestikkelse (artikel 14), straffemyndighed (artikel 17), strafansvar for juridiske personer (artikel 18 og 19, stk. 2), udlevering (artikel 19, stk. 1), konfiskation af udbytte og indsamling af bevismateriale (artikel 19, stk. 3, og artikel 23) og gensidig retshjælp (artikel 23).

Efter tillægsprotokollens *artikel 9, stk. 1*, kan en stat, der har afgivet erklæring i medfør af Europarådets korrupktionskonventions artikel 36, i forbindelse med undertegnelsen eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumentet vedrørende tillægsprotokollen afgive erklæring om, at det alene skal være strafbart i henhold til national ret at udøve aktiv og passiv bestikkelse i forhold til udenlandske voldgiftsmænd efter artikel 4 eller udenlandske nævninger efter artikel 6, i det omfang den pågældende voldgiftsmand eller nævning foretager eller undlader at foretage en handling i strid med sine pligter.

Danmark afgav ikke i forbindelse med undertegnelsen eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument erklæring efter korrupktionskonventionens artikel 36.

Efter tillægsprotokollens *artikel 9, stk. 2, 1. pkt.*, kan en stat, der i medfør af Europarådets korrupktionskonventions artikel 37, stk. 1, har forbeholdt sig ret til helt eller delvis at undlade at fastsætte, at det er en strafbar handling efter national ret for en udenlandsk tjenestemand at begå passiv bestikkelse som nævnt i konventionens artikel 5, i forbindelse med undertegnelsen eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumentet vedrørende til-

lægsprotokollen forbeholde sig ret til helt eller delvis at undlade at fastsætte, at det er en strafbar handling efter national ret for en udenlandsk voldgiftsmand eller nævning at begå passiv bestikkelse.

Danmark forbeholdte sig ikke i forbindelse med undertegnelsen eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument vedrørende Europarådets korruptionskonvention ret til helt eller delvis at undlade at fastsætte, at det er en strafbar handling efter national ret at begå passiv bestikkelse som nævnt i konventionens artikel 5.

Efter tillægsprotokollens *artikel 9, stk. 2, 2. pkt.*, finder ethvert andet forbehold taget i medfør af korruptionskonventionens artikel 37 tilsvarende anvendelse på tillægsprotokollen, medmindre staten i forbindelse med undertegnelsen eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument vedrørende tillægsprotokollen tilkendegiver andet.

I forbindelse med Danmarks deponering af ratifikationsinstrumentet vedrørende Europarådets korruptionskonvention forbeholdt Danmark sig i medfør af korruptionskonventionens artikel 37 sig ret til (1) helt eller delvis at undlade at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret at handle som nævnt i konventionens artikel 12 ("handel med indflydelse"), (2) at betinge straffemyndigheden i de i artikel 17, stk. 1, litra b, 1. led, omhandlede tilfælde (egne statsborgere) af, at forholdet også er strafbart efter lovgivningen i det land, hvor forholdet blev begået, samt (3) at afslå retshjælp efter konventionens artikel 26, stk. 1, hvis begæringen vedrører en forbrydelse, som Danmark anser som en politisk forbrydelse.

Tillægsprotokollens *artikel 10-14* indeholder bestemmelser om ikrafttræden m.v.

2.2. Gældende ret

2.2.1. Regler om bestikkelse af personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv, findes i straffelovens §§ 122 og 144. Disse regler suppleres af straffelovens § 299, nr. 2, om bestikkelse i private retsforhold (returkommission).

2.2.2. Straffelovens § 122 angår den såkaldte aktive bestikkelse. Efter bestemmelsen straffes den, som uberettiget yder, lover eller tilbyder nogen, der virker i dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv, gave eller anden fordel for at formå den pågældende til at gøre eller undlade noget i tjenesten, med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Straffelovens § 144 angår den såkaldte passive bestikkelse. Bestemmelsen fastsætter, at når nogen i udøvelse af dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv uberettiget

modtager, fordrer eller lader sig tilsige en gave eller anden fordel, straffes den pågældende med bøde eller fængsel indtil 6 år.

Udtrykket ”offentlig tjeneste” omfatter bl.a. dommere og andre ansatte ved domstolene. Endvidere omfattes beskæftigelse i forvaltningen. Ansatte i særlige forvaltningsenheder, f.eks. Danmarks Nationalbank, er normalt også omfattet af udtrykket ”offentlig tjeneste”. Det samme gælder medlemmer af udvalg og råd, der er oprettet i henhold til lov.

Ansættelsesforholdets eller funktionens nærmere karakter er uden betydning for anvendelsen af straffelovens §§ 122 og 144. Således er f.eks. tjenestemandsansatte, overenskomstansatte, kontraktansatte, midlertidigt ansatte og deltidsbeskæftigede omfattet af bestemmelserne.

Udtrykket ”offentligt hverv” omfatter både tilfælde, hvor hvervet beror på valg, og tilfælde, hvor hvervet beror på kontrakt eller pligtmæssig tjeneste. Udtrykket omfatter bl.a. hverv som f.eks. nævning, domsmand eller sagkyndigt retsmedlem (f.eks. en lægdommer i en boligretssag). Udøvelse af ”offentligt hverv” antages normalt også at foreligge i tilfælde, hvor funktioner på det offentlige vegne udøves i virksomheder, der er organiseret som erhvervsdrivende selskaber. Desuden kan der i særlovgivningen være fastsat bestemmelser, der gør bl.a. straffelovens § 144 anvendelig på virksomhed, der kræver autorisation, f.eks. advokater og advokatfuldmægtige, jf. herved retsplejelovens § 129.

Udtrykket ”udenlandsk offentlig tjeneste eller hverv” omfatter personer, der udøver en offentlig funktion for et andet land, herunder for en offentlig styrelse eller en offentlig virksomhed.

Udtrykket ”international offentlig tjeneste eller hverv” omfatter bl.a. tjeneste og hverv ved De Europæiske Fællesskaber og vil derfor f.eks. kunne finde anvendelse i forhold til fællesskabstjenestemænd. Udtrykket omfatter endvidere bl.a. medlemmer af EU-Kommissionen, Europa-Parlamentet, EF-Domstolen og De Europæiske Fællesskabers Revisionsret samt anden international offentlig tjeneste m.v., f.eks. i Europarådet, NATO, OECD og FN. Derimod er tjeneste i private internationale organisationer ikke omfattet.

I det følgende anvendes betegnelsen ”tjenestemand” for alle de nævnte personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv.

2.2.3. Udtrykket ”gave eller anden fordel” i straffelovens §§ 122 og 144 omfatter både økonomiske og andre fordele, f.eks. tilsagn om personlige gentjenester. Det er endvidere uden betydning, om fordelene skal komme andre end tjenestemanden til gode, f.eks. den pågældendes ægtefælle, børn eller andre, hvis fordel tjenestemanden har interesse i.

2.2.4. Efter straffelovens § 122 er det alene dette at yde en fordel for at formå tjenestemanden til at gøre sig skyldig i en pligtstridig handlemåde, der er strafbar. Ydelse af fordele, hvis formål udelukkende er at begunstige i et omfang, der er foreneligt med tjenestens rette udførelse, kan ikke medføre strafansvar efter denne bestemmelse. Modtagelse kan dog efter omstændighederne være strafbar for tjenestemanden efter straffelovens § 144.

Endvidere omfatter § 122 ikke ydelse af gave eller anden fordel som vederlag eller erkendtlighed for en tjenestehandling, der allerede er udført uden forudgående tilsagn herom.

2.2.5. Modtagelse af bestikkelse, jf. straffelovens § 144, er i modsætning til ydelse af bestikkelse strafbar, uanset om formålet med ydelsen er at formå tjenestemanden til at foretage en pligtstridig eller ikke-pligtstridig handling eller undladelse. Det er endvidere uden betydning for bestemmelsens anvendelse, om modtagelsen sker, efter at den pågældende tjenestehandling er foretaget uden forudgående tilsagn om belønning. Tilfælde, hvor en tjenestemand efter foretagelse af en ikke-pligtstridig handling modtager f.eks. en gave, er dog i sagens natur mindre strafværdige og straffes derfor efter omstændighederne mildere end tilfælde, hvor tjenestemanden f.eks. har taget sig betalt for at foretage en pligtstridig og måske tillige strafbar handling.

Det er en betingelse for at anvende straffelovens § 144, at begunstigelsen har forbindelse med tjenesteudøvelsen. Derimod er det ikke nødvendigt at kunne påvise en forbindelse mellem den fordel, der er modtaget, og en bestemt handlemåde.

Det kan undertiden, navnlig for offentligt ansatte, hvis virksomhed ikke består i myndighedsudøvelse, give anledning til tvivl, om modtagelse m.v. af gaver eller andre fordele er uberettiget, jf. straffelovens § 144. Udtrykket "uberettiget" antages at indebære et forbehold om at kunne holde ydelser af underordnet karakter, der ikke rummer risiko for indflydelse på tjenestens udøvelse, uden for det strafbare område. Opmærksomheder, der ydes i anledning af modtagerens virke i almindelighed, f.eks. i forbindelse med jubilæum, fratræden eller forflyttelse, anses således normalt ikke som uberettigede i strafferetlig forstand.

2.2.6. Regler om bestikkelse i private retsforhold (returkommission) findes i straffelovens § 299, nr. 2.

Efter straffelovens § 299, nr. 2, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder den, som, uden at betingelserne for at anvende § 280 om mandatsvig foreligger, ved varetagelse af en andens formueanliggender for sig selv eller andre på pligtstridig måde modtager, fordrer eller lader sig tilsige gave eller anden fordel, såvel som den, der yder, lover eller tilbyder en sådan gave eller anden fordel.

Bestemmelsen indebærer bl.a., at der kan straffes i tilfælde, hvor der ydes fordele af ikke-økonomisk art, f.eks. tilsagn om personlige gentjenester.

Det fremgår af forarbejderne til straffelovens § 299, nr. 2, at bestemmelsens anvendelsesområde er tilfælde, hvor en person kan optræde på en andens vegne med forpligtende virkning for denne, jf. straffelovskommissionens betænkning af 1912, side 254, hvorefter bestemmelsen ”*nærmest [har] de tilfælde for øje, hvor den handlende kan optræde på andres vegne med forpligtende virkning for disse, således direktører i aktieselskaber, befuldmægtigede osv., [...]*”. Som eksempel kan nævnes et tilfælde, hvor en person, der er ansat i en virksomhed, fra tredjemand modtager en fordel, for – i strid med den ansattes pligter over for virksomheden – at få den pågældende til at foretage eller undlade at foretage en handling på en bestemt måde.

Såvel den, der yder, lover eller tilbyder en sådan fordel (aktiv bestikkelse), som den, der modtager, fordrer eller lader sig tilsige fordelens (passiv bestikkelse), er omfattet af bestemmelsen.

Der skal i bestemmelsen indfortolkes et sædvanligt forbehold om forholdets retsstridighed, jf. pkt. 2.2.5. om straffelovens § 144, der udtrykkeligt kræver, at modtagelsen m.v. skal være ”uberegtiget”. Det indebærer, at der ved vurderingen af forholdets strafbarhed skal tages hensyn til kutymemæssige eller særlige konkrete forhold, som bevirker, at modtagelsen m.v. af en formuefordel ikke kan anses for retsstridig (utilbørlig).

Efter straffelovens § 305, stk. 1, påtales overtrædelser af § 299, nr. 2, kun efter den forurettedes begæring, medmindre almene hensyn kræver påtale.

2.3. Justitsministeriets overvejelser

2.3.1. Bestikkelse af voldgiftsmænd

Som anført under pkt. 2.1.2. vedrørende tillægsprotokollens artikel 2, 3 og 4 forpligtes landene til at udstrække kriminaliseringen af aktiv og passiv bestikkelse til at omfatte personer, der virker som voldgiftsmænd. Dette gælder, uanset om voldgiftsmanden udøver sine funktioner efter voldgiftslovgivningen i den retsforfølgende stat eller efter lovgivningen i en anden stat.

Den nugældende voldgiftslov, jf. lov nr. 181 af 24. maj 1972 om voldgift, indeholder ikke bestemmelser om aktiv og passiv bestikkelse af voldgiftsmænd. Bestikkelse af voldgiftsmænd er heller ikke omfattet af straffelovens § 122 om aktiv bestikkelse eller straffelovens § 144 om passiv bestikkelse, idet disse bestemmelser alene vedrører aktiv og passiv bestikkelse af personer i dansk, udenlandsk eller internationalt offentlig tjeneste eller hverv. Heller ikke straffelovens § 299, nr. 2, der vedrører bestikkelse i den private sektor (returkommission), omfatter aktiv og

passiv bestikkelse af voldgiftsmænd, idet en voldgiftsmand ikke varetager andres formueanliggender i den forstand, som kræves efter straffelovens § 299, nr. 2, jf. ovenfor under pkt. 2.2.6.

En gennemførelse af tillægsprotokollens artikel 2, 3 og 4 kræver derfor efter Justitsministeriets opfattelse en lovændring.

Justitsministeriet har overvejet at indsætte en bestemmelse om aktiv og passiv bestikkelse af voldgiftsmænd i forslaget til ny voldgiftslov. Dette har Justitsministeriet imidlertid ikke fundet hensigtsmæssigt, fordi tillægsprotokollens artikel 2, 3 og 4 ikke alene skal finde anvendelse på aktiv og passiv bestikkelse af voldgiftsmænd, der udøver deres funktioner i forbindelse med voldgift, der finder sted her i landet, men ligeledes skal finde anvendelse på aktiv og passiv bestikkelse af voldgiftsmænd, der udøver denne funktion i forbindelse med voldgift, der finder sted i udlandet. Endvidere omfatter forpligtelsen til at kriminalisere aktiv og passiv bestikkelse af voldgiftsmænd enhver form for voldgift anerkendt efter national ret, herunder f.eks. faglig voldgift, dvs. voldgift, der i henhold til en kollektiv overenskomst eller arbejdsretslovens § 22 behandles efter ”norm for regler for behandling af faglig strid”, der er vedtaget af fællesudvalget af 17. august 1908, eller tilsvarende regler i en kollektiv overenskomst, jf. pkt. 2.1.2. ovenfor.

På baggrund af det anførte foreslås der indsat en ny bestemmelse i straffeloven, hvorefter den, som uberettiget yder, lover eller tilbyder nogen, der her i landet eller i udlandet virker som voldgiftsmand, en gave eller anden fordel for at formå den pågældende til at gøre eller undlade noget under udøvelsen af dette hverv (aktiv bestikkelse), straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder, jf. den foreslåede bestemmelse i § 304 a, stk. 1, i straffeloven. På samme måde straffes endvidere den, der her i landet eller i udlandet virker som voldgiftsmand, og som under udøvelsen af dette hverv uberettiget modtager, fordrer eller lader sig tilsige en gave eller anden fordel (passiv bestikkelse), jf. den foreslåede bestemmelse i § 304 a, stk. 2, i straffeloven.

Gerningsindholdet i den foreslåede bestemmelse i § 304 a, stk. 1, svarer til straffelovens § 122 om aktiv bestikkelse, mens den foreslåede bestemmelse i § 304 a, stk. 2, svarer til straffelovens § 144 om passiv bestikkelse. Der henvises i den forbindelse til pkt. 2.2.3.-2.2.5. ovenfor.

Den foreslåede bestemmelse i § 304 a omfatter f.eks. aktiv og passiv bestikkelse af voldgiftsmænd, der udøver deres funktioner i en voldgiftsret nedsat gennem en fast voldgiftsinstitution som f.eks. Det Danske Voldgiftsinstitut eller Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed. Bestemmelserne omfatter endvidere voldgiftsmænd, der udøver deres funktioner i en voldgiftsret etableret på initiativ af parterne i en konkret tvist og uden tilknytning til eller assistance fra en fast voldgiftsinstitution (ad hoc-voldgift) samt f.eks. voldgiftsmænd, der udøver deres funktioner i faglig voldgift, dvs. i tvister, som i henhold til en kollektiv overenskomst eller arbejdsretslovens § 22 behandles efter ”Norm for behandling af faglig strid”, der er vedtaget af Fællesudvalget af

17. august 1908, eller tilsvarende regler i kollektiv overenskomst. Herudover omfattes aktiv og passiv bestikkelse af voldgiftsmænd, der udøver deres funktioner efter andre staters nationale voldgiftslovgivninger.

Ikke kun aktiv og passiv bestikkelse af voldgiftsmænd, der virker her i landet, er kriminaliseret i den foreslåede bestemmelse i § 304 a. Således er også aktiv og passiv bestikkelse af voldgiftsmænd, der virker i udlandet, omfattet af bestemmelsen. Virkningerne af denne ”globalisering” af kriminaliseringen af aktiv og passiv bestikkelse af voldgiftsmænd begrænses imidlertid af jurisdiktionsreglerne (dvs. reglerne om dansk straffemyndighed).

For at strafansvar skal kunne gøres gældende ved danske domstole gælder det helt generelt, at forholdet skal være omfattet af dansk straffemyndighed efter reglerne i straffelovens §§ 6-12. Der må herefter antages at være dansk straffemyndighed for bestikkelse af udenlandske voldgiftsmænd, når bestikkelsen udføres fra Danmark, jf. straffelovens § 6. Er bestikkelsen udført i udlandet, vil det normalt være en forudsætning for at straffe en person, der er dansk statsborger eller er bosat i Danmark, at forholdet også er strafbart i det land, hvor forholdet er begået, jf. straffelovens § 7.

Strafmaksimum i den foreslåede bestemmelse i § 304 a er fastsat til fængsel i 1 år og 6 måneder. Den foreslåede strafferamme er fastsat under hensyntagen til, at udlevering skal kunne ske, jf. nedenfor under pkt. 2.3.3., og således at strafmaksimum svarer til maksimumstraffen i straffelovens § 299, nr. 2, om bestikkelse i den private sektor.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § x, nr. 1.

2.3.2. Bestikkelse af domsmænd, nævninger og sagkyndige retsmedlemmer

Som det fremgår af gennemgangen af tillægsprotokollens artikel 5 og 6 under pkt. 2.1.2. ovenfor, forpligtes landene til at udstrække kriminaliseringen af aktiv og passiv bestikkelse til at omfatte personer, der virker som nævning, domsmand og – hvis der efter lovgivningen i det pågældende land deltager sagkyndige retsmedlemmer m.v. i andre retssager, f.eks. i civile sager – sådanne sagkyndige retsmedlemmer. Dette gælder, uanset om nævningen, domsmanden eller det sagkyndige retsmedlem udøver sit hverv i henhold til lovgivningen her i landet eller i udlandet.

Den personelle udstrækning af de gældende bestemmelser i straffelovens § 122 om aktiv bestikkelse og straffelovens § 144 om passiv bestikkelse omfatter imidlertid allerede i dag offentligt hverv som nævning, domsmand eller sagkyndigt retsmedlem, jf. pkt. 2.2.2. ovenfor. Gennemførelse af artikel 5 og 6 i tillægsprotokollen kræver derfor efter Justitsministeriets opfattelse ikke en lovændring.

2.3.3. Sanktionsniveau, der kan medføre udlevering

Som anført ovenfor under pkt. 2.1.2., er det i tillægsprotokollens artikel 8, stk. 2, fastsat, at korruptionskonventionens bestemmelser finder anvendelse i det omfang, de er forenelige med tillægsprotokollen.

Artikel 19, stk. 1, i Europarådets korruptionskonvention indeholder en pligt til at sikre, at der kan pålægges sanktioner og foranstaltninger, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelser og har en afskrækkende virkning for strafbare handlinger i henhold til artikel 2-14 (aktiv og passiv bestikkelse af personer i dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv m.v.), herunder – når handlingen er begået af en fysisk person – mulighed for fængselsstraf, der kan medføre udlevering.

Udlevering af lovovertrædere til udlandet (bortset fra udlevering af lovovertrædere til de øvrige nordiske lande) sker efter reglerne i udleveringsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 110 af 18. februar 1998 om udlevering af lovovertrædere, som senest ændret ved lov nr. 1160 af 19. december 2003.

Udlevering af en dansk statsborger til en stat uden for EU kan som udgangspunkt kun finde sted, hvis 1) Danmark har indgået en overenskomst med den pågældende stat herom, 2) den pågældende person de sidste 2 år forud for den strafbare handling har haft bopæl i den stat, hvortil udlevering ønskes, og 3) en handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering, efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år, jf. lovens § 2, stk. 1, nr. 1.

Udlevering af en udlænding til strafforfølgning eller til fuldbyrdelse af en dom i en stat uden for EU kan ske, hvis handlingen efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år, jf. lovens § 2 a. Kan handlingen efter dansk ret medføre kortere fængselsstraf, kan udlevering dog ske, hvis der er overenskomst herom med den pågældende stat, jf. § 2 a, 2. pkt.

For så vidt angår udlevering til andre EU-lande gælder der særlige lempelige regler i udleveringslovens § 10 a ff.

Som anført under pkt. 2.3.2. ovenfor, er aktiv og passiv bestikkelse af nævninger, domsmænd og sagkyndige retsmedlemmer omfattet af straffelovens §§ 122 og 144. Aktiv bestikkelse kan straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år, jf. straffelovens § 122, mens passiv bestikkelse kan straffes med bøde eller fængsel indtil 6 år, jf. straffelovens § 144. For de ovennævnte lovovertrædelser kan der derfor ske udlevering.

Med den foreslåede maksimumstrafferamme i § 304 a på fængsel indtil 1 år og 6 måneder vil der på tilsvarende måde kunne ske udlevering for overtrædelse af den foreslåede § 304 a om aktiv og passiv bestikkelse af voldgiftsmænd.

2.3.3. Tillægsprotokollens artikel 8, stk. 2

Tillægsprotokollens artikel 8, stk. 2, indebærer – som anført ovenfor i pkt. 2.1.2. – at bestemmelserne i Europarådets korruptionskonvention skal finde anvendelse i det omfang, de er forenelige med tillægsprotokollen, herunder korruptionskonventionens bestemmelser om hvidvaskning af udbytte fra bestikkelse (artikel 13), visse regnskabsmæssige lovovertrædelser med tilknytning til bestikkelse (artikel 14), straffemyndighed (artikel 17), strafansvar for juridiske personer (artikel 18 og 19, stk. 2), konfiskation af udbytte og indsamling af bevismateriale (artikel 19, stk. 3, og artikel 23) og gensidig retshjælp (artikel 23). Om udlevering henvises til pkt. 2.3.2. ovenfor.

Som anført i lovforslag nr. L 15 om ændring af straffeloven, nu lov nr. 228 af 4. april 2000 om ændring af straffeloven (Grovt momssvig, EU-svig og bestikkelse af udenlandske tjenestemænd mv.), der dannede grundlag for Danmarks ratifikation af bl.a. Europarådets korruptionskonvention, er det Justitsministeriets opfattelse, at den gældende danske lovgivning lever op til de krav, som bl.a. de nævnte bestemmelser i korruptionskonventionen stiller til den nationale retsorden. Tillægsprotokollens gennemførelse i dansk ret nødvendiggør efter Justitsministeriets opfattelse ikke lovændringer ud over den foreslåede ændring i straffeloven.

3. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

En gennemførelse af lovforslaget med en efterfølgende ratifikation af tillægsprotokollen skønnes ikke at ville medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige eller for erhvervslivet eller borgerne.

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen

Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

4. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget har forud for fremsættelsen været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, præsidenterne for Københavns Byret og for retterne i Århus, Odense, Ålborg og Roskilde, Domstolsstyrelsen, Dommerforeningen, Dommerfuldmægtigforeningen, Det Dansk Voldgiftsinstitut, Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Politiforbundet i Danmark, Dansk Kriminalpolitiforening, Advokatrådet, Institut for Menneskerettigheder, Dansk Retspolitisk Forening, Eksportkreditfonden, Landsorganisationen i Danmark, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Industri, Håndværksrådet, Dansk Byggeri, Dansk Handel og Service, HTS Interesseorganisationen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Landbrugsrådet og Beskæftigelsesministeriet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § x

Til nr. 1 (straffelovens § 304 a)

Som anført under pkt. 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger, følger det af tillægsprotokollens artikel 2, 3 og 4, at aktiv og passiv bestikkelse, der omfatter en dansk eller udenlandsk voldgiftsmand, skal være strafbar. På den baggrund foreslås som § 304 a indsat en bestemmelse i straffeloven, der tager sigte på bestikkelse af voldgiftsmænd.

Stk. 1 indebærer, at der gives mulighed for med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder at straffe den, som uberettiget yder, lover eller tilbyder nogen, der i henhold til dansk eller udenlandsk ret virker som voldgiftsmand, en gave eller anden fordel for at formå den pågældende til at gøre eller undlade noget under udøvelsen af dette hverv.

Efter bestemmelsen kan ikke alene bestikkelse af en voldgiftsmand, der udøver denne funktion i Danmark, straffes. Også bestikkelse af en voldgiftsmand, der udøver denne funktion i udlandet,

vil således kunne straffes. Som anført under pkt. 2.3.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger, er gerningsindholdet det samme som ved bestikkelse af danske og udenlandske tjenestemænd, jf. straffelovens § 122 (aktiv bestikkelse).

Stk. 2 indebærer, at der gives mulighed for med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder at straffe den, som i henhold til dansk eller udenlandsk ret virker som voldgiftsmand, og som under udøvelsen af dette hverv uberettiget modtager, fordrer eller lader sig tilsige en gave eller anden fordel.

Gerningsindholdet svarer til straffelovens § 144 om passiv bestikkelse, jf. pkt. 2.3.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger. Dette indebærer bl.a., at uberettiget modtagelse af en gave eller anden fordel kan være strafbar som passiv bestikkelse, selv om gaven eller fordelene ikke er givet med henblik på at få voldgiftsmanden til at foretage eller undlade at foretage en handling, men f.eks. alene er givet som belønning for en allerede udført handling uden forudgående tilsagn herom.

Ikke enhver passiv bestikkelse af en voldgiftsmand vil kunne strafforfølges i Danmark, uanset hvor i verden og af hvem forholdet er begået. Det vil således kun være muligt her i landet at strafforfølge voldgiftsmænd for passiv bestikkelse i det omfang, forholdet er undergivet dansk straffemyndighed efter reglerne i straffelovens §§ 6-12.

Til § y

Bestemmelsen fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden og indebærer, at lovens § x, der giver mulighed for at straffe bestikkelse af danske og udenlandske voldgiftsmænd, træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bilag 1

**Criminal Law Convention on
Corruption**

PREAMBLE

**Strafferetskonvention om
korrupsion**

PRÆAMBEL

The member States of the Council of Europe and the other States signatory hereto, Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members;

Recognising the value of fostering co-operation with the other States signatories to this Convention;

Convinced of the need to pursue, as a matter of priority, a common criminal policy aimed at the protection of society against corruption, including the adoption of appropriate legislation and preventive measures;

Emphasising that corruption threatens the rule of law, democracy and human rights, undermines good governance, fairness and social justice, distorts competition, hinders economic development and endangers the stability of democratic institutions and the moral foundations of society;

Believing that an effective fight against corruption requires increased, rapid and well-functioning international co-operation in criminal matters;

Welcoming recent developments which further advance international understanding and co-operation in combating corruption, including actions of the United Nations, the World Bank, the International Monetary Fund, the World Trade Organisation, the Organisation of American States, the OECD and the European Union;

Having regard to the Programme of Action against Corruption adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe in November 1996 following the recommendations of the 19th Conference of European Ministers of Justice (Valletta, 1994);

Recalling in this respect the importance of the participation of non-member States in the Council of Europe's activities against corruption and welcoming their valuable contribution to the implementation of the Programme of Action against Corruption;

Further recalling that Resolution No. 1 adopted by the European Ministers of Justice at their

Europarådets medlemsstater og andre stater, der undertegner denne konvention, der finder, at Europarådets mål er at opnå større enhed mellem dets medlemmer, der anerkender værdien af at fremme samarbejde med de andre stater, der undersøger denne konvention, der er overbevist om behovet for som et prioriteret anliggende at føre en fælles kriminalpolitik med henblik på beskyttelse af samfundet mod korruption, herunder ved vedtagelse af passende lovgivning og forebyggende foranstaltninger, der understreger, at korruption udgør en trussel mod retsordenen, demokrati og menneskeretligheder, undergraver god statsledelse, ligebehandling og social retfærdighed, forvrider konkurrencen, hindre økonomisk udvikling og bringer de demokratiske institutioners stabilitet og samfundets moralske grundlag i fare, der er overbevist om, at en effektiv bekæmpelse af korruption kræver et øget, hurtigt og vel-fungerende internationalt samarbejde i straffesager, der værdsætter den seneste udvikling, som yderligere fremmer international forståelse og samarbejde om bekæmpelse af korruption, herunder initiativer i De Forenede Nationer, Verdensbanken, Den Internationale Valutafond, Verdenshandelsorganisationen WTO, Organisationen af Amerikanske Stater, OECD og Den Europæiske Union, der erindrer om handlingsplanen mod korruption vedtaget af Europarådets Ministerkomité i november 1996 på opfordring fra den 19. europæiske justitsministerkonference (Valletta, 1994), der i den forbindelse understreger vigtigheden af, at ikke-medlemsstater deltager i Europarådets tiltag mod korruption, og værdsætter deres betydningsfulde bidrag til udmøntningen af handlingsplanen mod korruption, der endvidere minder om, at beslutning nr. 1 vedtaget af de europæiske justitsministre på

21st Conference (Prague, 1997) recommended the speedy implementation of the Programme of Action against Corruption, and called, in particular, for the early adoption of a criminal law convention providing for the co-ordinated incrimination of corruption offences, enhanced co-operation for the prosecution of such offences as well as an effective follow-up mechanism open to member States and non-member States on an equal footing;

Bearing in mind that the Heads of State and Government of the Council of Europe decided, on the occasion of their Second Summit held in Strasbourg on 10 and 11 October 1997, to seek common responses to the challenges posed by the growth in corruption and adopted an Action Plan which, in order to promote co-operation in the fight against corruption, including its links with organised crime and money laundering, instructed the Committee of Ministers, *inter alia*, to secure the rapid completion of international legal instruments pursuant to the Programme of Action against Corruption;

Considering moreover that Resolution (97) 24 on the 20 Guiding Principles for the Fight against Corruption, adopted on 6 November 1997 by the Committee of Ministers at its 101st Session, stresses the need rapidly to complete the elaboration of international legal instruments pursuant to the Programme of Action against Corruption;

In view of the adoption by the Committee of Ministers, at its 102nd Session on 4 May 1998, of Resolution (98) 7 authorising the partial and enlarged agreement establishing the "Group of States against Corruption – GRECO", which aims at improving the capacity of its members to fight corruption by following up compliance with their undertakings in this field,

Have agreed as follows:

CHAPTER I

USE OF TERMS

Article 1

deres 21. konference (Prag, 1997) opfordrede til en hurtig udmøntning af handlingsplanen mod korruption og i særdeleshed en fremskynnet vedtagelse af en strafferetskonvention, der samordner kriminalisering af korruption, styrker samarbejdet om strafforfølgning heraf og sikre en effektiv opfølgingsmekanisme, der kan benyttes af medlemsstater og ikke-medlemsstater på lige fod,

der erindrer om, at Europarådets stats- og regeringschefer på deres andet topmøde i Strasbourg den 10. og 11. oktober 1997 besluttede at søge fælles løsninger på de udfordringer, som den tiltagende korruption afstedkommer, og vedtog en handlingsplan, der med henblik på at fremme samarbejdet om bekæmpelse af korruption, herunder forbindelsen til organiseret kriminalitet og hvidvaskning af penge, bl.a. pålagde Ministerkomitéen at sikre, at der hurtigt udarbejdes internationale retsakter i overensstemmelse med handlingsplanen mod korruption,

der yderligere tager i betragtning, at beslutning nr. (97) 24 om de 20 vejledende retningslinier for bekæmpelse af korruption vedtaget på Ministerkomitéens 101. møde den 6. november 1997 understreger behovet for hurtigt at udarbejde internationale retsakter i overensstemmelse med handlingsplanen mod korruption, på baggrund af, at Ministerkomitéen på sit 102. møde den 4. maj 1998 vedtog beslutning nr. (98) 7 om godkendelse af den partielle og udvidede aftale om oprettelse af "Sammenslutningen af Stater mod Korruption – GRECO", som sigter på at forbedre medlemmernes mulighed for at bekæmpe korruption ved at følge op på overholdelsen af de forpligtelser, som medlemmerne har påtaget sig på dette område,

har indgået følgende aftale:

KAPITEL I

ANVENDELSE AF TERMER

Artikel 1

Use of terms

Definitioner

For the purposes of this Convention:

I denne konvention:

a. "public official" shall be understood by reference to the definition of "official", "public officer", "mayor", "minister" or "judge" in the national law of the State in which the person in question performs that function and as applied in its criminal law;

a. anvendes "tjenestemand" i den betydning, som "offentlig ansat", "øvrighedsperson", "borgmester", "minister" eller "dommer" har i national ret i den stat, hvor den pågældende person udøver sin tjeneste, og således som dette udtryk anvendes i denne stats strafferet;

b. the term "judge" referred to in sub-paragraph a above shall include prosecutors and holders of judicial offices;

b. omfatter udtrykket "dommer" som nævnt i litra a ovenfor anklagere og personer, der udøver domsmyndighed;

c. in the case of proceedings involving a public official of another State, the prosecuting State may apply the definition of public official only insofar as that definition is compatible with its national law;

c. skal en stat ved strafforfølgning, der omfatter en tjenestemand fra en anden stat, kun anvende definitionen på en tjenestemand såfremt denne definition er forenelig med statens nationale ret;

d. "legal person" shall mean any entity having such status under the applicable national law, except for States or other public bodies in the exercise of State authority and for public international organisations.

d. betyder "juridisk person" enhver enhed, der har denne status i henhold til den nationale lovgivning, der finder anvendelse, dog ikke stater og andre offentlige organer under udøvelse af offentligretlige beføjelser samt offentligretlige internationale organisationer;

CHAPTER II

KAPITEL II

MEASURES TO BE TAKEN AT NATIONAL LEVEL

FORANSTALTNINGER, DER TRÆFFES PÅ NATIONALT PLAN

Article 2

Artikel 2

Active bribery of domestic public officials

Aktiv bestikkelse af nationale tjenestemænd

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the promising, offering or giving by any person, directly or indirectly, of any undue advantage to any of its public officials, for himself or herself or for anyone else, for him or her to act or refrain from acting in the exercise of his or her functions.

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret, at en person med forsæt, direkte eller gennem tredjemand, lover, tilbyder eller giver en national tjenestemand en utilbørlig fordel, uanset dennes art, enten til tjenestemanden selv eller til tredjemand, for at få tjenestemanden til at foretage eller undlade at foretage en handling i forbindelse med udøvelsen af tjenesten.

Article 3
Passive bribery of domestic public officials

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the request or receipt by any of its public officials, directly or indirectly, of any undue advantage, for himself or herself or for anyone else, or the acceptance of an offer or a promise of such an advantage, to act or refrain from acting in the exercise of his or her functions.

Article 4
Bribery of members of domestic public assemblies

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Articles 2 and 3, when involving any person who is a member of any domestic public assembly exercising legislative or administrative powers.

Article 5
Bribery of foreign public officials

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Articles 2 and 3, when involving a public official of any other State.

Article 6
Bribery of members of foreign public assemblies

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Articles 2 and 3, when

Artikel 3
Passiv bestikkelse af nationale tjenestemænd

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret, at en national tjenestemand med fortsæt, direkte eller gennem tredjemand, anmoder om eller modtager en utilbørlig fordel, uanset dennes art, enten til tjenestemanden selv eller tredjemand, eller tager imod et tilbud eller løfte om en sådan fordel, for at foretage eller undlade at foretage en handling i forbindelse med udøvelsen af tjenesten.

Artikel 4
Bestikkelse af medlemmer af nationale, offentlige forsamlinger

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret at handle som nævnt i artikel 2 og 3, når handlingen omfatter en person, der er medlem af en national, offentlig forsamling med lovgivende eller administrativ myndighed.

Artikel 5
Bestikkelse af udenlandske tjenestemænd

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret at handle som nævnt i artikel 2 og 3, når handlingen omfatter en tjenestemand i en anden stat.

Artikel 6
Bestikkelse af medlemmer af udenlandske, offentlige forsamlinger

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret at handle som nævnt i artikel 2 og 3, når handlingen

involving any person who is a member of any public assembly exercising legislative or administrative powers in any other State.

Article 7

Active bribery in the private sector

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally in the course of business activity, the promising, offering or giving, directly or indirectly, of any undue advantage to any persons who direct or work for, in any capacity, private sector entities, for themselves or for anyone else, for them to act, or refrain from acting, in breach of their duties.

Article 8

Passive bribery in the private sector

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, in the course of business activity, the request or receipt, directly or indirectly, by any persons who direct or work for, in any capacity, private sector entities, of any undue advantage or the promise thereof for themselves or for anyone else, or the acceptance of an offer or a promise of such an advantage, to act or refrain from acting in breach of their duties.

Article 9

Bribery of officials of international organisations

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Articles 2 and 3, when involving any official or other contracted

gen omfatter en person, der er medlem af offentlig forsamling med lovgivende eller administrativ myndighed i en anden stat.

Artikel 7

Aktiv bestikkelse i den private sektor

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret, at en person som led i sine forretningsmæssige aktiviteter med forsæt, direkte eller gennem tredjemand, lover, tilbyder eller giver en utilbørlig fordel, uanset dennes art, til en person, der i en hvilken som helst egenskab leder eller arbejder for en virksomhed i den private sektor, enten til den pågældende selv eller til tredjemand, for at denne person i strid med sine pligter skal foretage eller undlade at foretage en handling.

Artikel 8

Passiv bestikkelse i den private sektor

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret, at en person, der i en hvilken som helst egenskab leder eller arbejder for en virksomhed i den private sektor, som led i sine forretningsmæssige aktiviteter med fortsæt, direkte eller gennem tredjemand, anmoder om eller modtager en utilbørlig fordel, uanset dennes art, enten til den pågældende selv eller til tredjemand, eller tager imod et tilbud eller løfte om en sådan fordel, for i strid med sine pligter at foretage eller undlade at foretage handling.

Artikel 9

Bestikkelse af tjenestemænd i internationale organisationer

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret at handle som nævnt i artikel 2 og 3, når handlingen

employee, within the meaning of the staff regulations, of any public international or supranational organisation or body of which the Party is a member, and any person, whether seconded or not, carrying out functions corresponding to those performed by such officials or agents.

Article 10

Bribery of members of international parliamentary assemblies

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Article 4 when involving any members of parliamentary assemblies of international or supranational organisations of which the Party is a member.

Article 11

Bribery of judges and officials of international courts

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Articles 2 and 3 involving any holders of judicial office or officials of any international court whose jurisdiction is accepted by the Party.

Article 12

Trading in influence

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the promising, giving or offering, directly or indirectly, of any undue advantage to anyone who asserts or

gen omfatter en tjenestemand eller anden kontraktansat i henhold til vedtægten for en offentlig international eller overnational organisation eller organ, som den pågældende part er medlem af, og en person, usanset om den pågældende er stillet til rådighed for vedkommende organisation eller organ, når den pågældende udøver hverv svarende til de hverv, der udøves af den nævnte tjenestemand eller repræsentant.

Artikel 10

Bestikkelse af medlemmer af internationale parlamentariske forsamlinger

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret at handle som nævnt i artikel 4, når handlingen omfatter en person, der er medlem af en parlamentarisk forsamling i en national eller overnational organisation, som den pågældende part er medlem af.

Artikel 11

Bestikkelse af dommere og tjenestemænd ved internationale domstole

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret at handle som nævnt i artikel 2 og 3, når handlingen omfatter en person, der udøver domsmyndighed eller er tjenestemand ved en international domstol, hvis kompetence er anerkendt af den pågældende part.

Artikel 12

Handel med indflydelse

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret, at en person med forsæt, direkte eller gennem tredjemand, lover, giver eller tilbyder en utilbørlig fordel, uanset dennes art, til en person, der

confirms that he or she is able to exert an improper influence over the decision-making of any person referred to in Articles 2, 4 to 6 and 9 to 11 in consideration thereof, whether the undue advantage is for himself or herself or for anyone else, as well as the request, receipt or the acceptance of the offer or the promise of such an advantage, in consideration of that influence, whether or not the influence is exerted or whether or not the supposed influence leads to the intended result.

Article 13

Money laundering of proceeds from corruption offences

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in the Council of Europe Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Products from Crime (ETS No. 141), Article 6, paragraphs 1 and 2, under the conditions referred to therein, when the predicate offence consists of any of the criminal offences established in accordance with Articles 2 to 12 of this Convention, to the extent that the Party has not made a reservation or a declaration with respect to these offences or does not consider such offences as serious ones for the purpose of their money laundering legislation.

Article 14

Account offences

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as offences liable to criminal or other sanctions under its domestic law the following acts or omissions, when committed intentionally, in order to commit, conceal or disguise the offences referred to in Articles 2 to 12, to the extent the Party has not made a reservation or a

hævder eller bekræfter at være i stand til at udøve upassende indflydelse på beslutninger, der træffes af en af de i artikel 2, 4-6 og 9-11 nævnte personer, enten til den pågældende selv eller til tredjemand, som modydelse for, at den pågældende udøver den upassende indflydelse, samt at en sådan person anmoder om eller modtager en utilbørlig fordel, uanset dennes art, eller tager imod et tilbud eller løfte om en sådan fordel som modydelse for at udøve den upassende indflydelse, uanset om indflydelsen udøves, og om den formodede indflydelse fører til det tilsigtede resultat.

Artikel 13

Hvidvaskning af udbyttet fra bestikkelse

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret at handle som nævnt i artikel 6, stk. 1 og 2, i Europarådets konvention nr. 141 under de deri nævnte betingelser, når førforbrydelsen består i en strafbar handling i henhold til artikel 2-12 i denne konvention, i det omfang vedkommende part ikke har taget forbehold eller afgivet erklæring over disse handlinger eller ikke anser sådanne handlinger for alvorlige i forbindelse med deres lovgivning om hvidvaskning af penge.

Artikel 14

Regnskabsmæssige lovovertrædelser

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at fastsætte, at der i henhold til national ret kan pålægges strafferetlige eller andre sanktioner, når en person med forsæt foretager eller undlader at foretage følgende handlinger for at begå, skjule eller dække over de i artikel 2-12 nævnte handlinger, i det omfang vedkommende part ikke har taget forbehold eller afgivet erklæring:

declaration:

- a creating or using an invoice or any other accounting document or record containing false or incomplete information;
- b unlawfully omitting to make a record of a payment.

Article 15
Participatory acts

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law aiding or abetting the commission of any of the criminal offences established in accordance with this Convention.

Article 16
Immunity

The provisions of this Convention shall be without prejudice to the provisions of any Treaty, Protocol or Statute, as well as their implementing texts, as regards the withdrawal of immunity.

Article 17
Jurisdiction

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish jurisdiction over a criminal offence established in accordance with Articles 2 to 14 of this Convention where:

- a. the offence is committed in whole or in part in its territory;
- b. the offender is one of its nationals, one of its public officials, or a member of one of its domestic public assemblies;
- c. the offence involves one of its public officials or members of its domestic public assemblies or any person referred to in Articles 9 to 11 who is at the same time one of its nationals.

- a) at udarbejde eller anvende en faktura eller et andet regnskabsmæssigt dokument eller fortegnelse med falske eller ufuldstændige oplysninger;
- b) ulovligt at undlade at registrere en betaling.

Artikel 15
Meddelagtighed

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret at hjælpe eller tilskynde til udførelsen af en strafbar handling i henhold til denne konvention.

Artikel 16
Immunitet

Bestemmelserne i denne konvention berører ikke bestemmelser i traktater, protokoller eller statutter eller gennemførelsesbestemmelser, der knytter sig hertil, vedrørende ophævelse af immunitet.

Artikel 17
Straffemyndighed

1. Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at fastsætte, at den har straffemyndighed med hensyn til de strafbare handlinger i henhold til artikel 2-14 i denne konvention i tilfælde, hvor

- a) lovovertrædelsen helt eller delvis er begået på dens område;
- b) gerningsmanden er en af dens statsborgere eller tjenestemænd eller medlem af en af dens offentlige forsamlinger;
- c) lovovertrædelsen angår en af dens tjenestemænd eller et medlem af en af dens offentlige forsamlinger eller en person som nævnt i artikel 9-11, der også er en af dens statsborgere.

2. Enhver part kan – på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikati-

2 Each State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right not to apply or to apply only in specific cases or conditions the jurisdiction rules laid down in paragraphs 1 b and c of this article or any part thereof.

3 If a Party has made use of the reservation possibility provided for in paragraph 2 of this article, it shall adopt such measures as may be necessary to establish jurisdiction over a criminal offence established in accordance with this Convention, in cases where an alleged offender is present in its territory and it does not extradite him to another Party, solely on the basis of his nationality, after a request for extradition.

4 This Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised by a Party in accordance with national law.

Article 18 *Corporate liability*

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that legal persons can be held liable for the criminal offences of active bribery, trading in influence and money laundering established in accordance with this Convention, committed for their benefit by any natural person, acting either individually or as part of an organ of the legal person, who has a leading position within the legal person, based on:

- a power of representation of the legal person; or
- an authority to take decisions on behalf of the legal person; or
- an authority to exercise control within the legal person;

as well as for involvement of such a natural person as accessory or instigator in the above-

ons-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument – ved en erklæring stilet til Europarådets generalsekretær erklære, at den forbeholder sig ret til ikke eller kun i særlige tilfælde eller på særlige betingelser at anvende kompetencebestemmelserne i denne artikels stk. 1, litra b og c, helt eller delvis.

3. Såfremt en part har benyttet muligheden for at tage forbehold efter stk. 2 i denne artikel, skal den vedtage sådanne foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at fastsætte, at den har straffemyndighed med hensyn til strafbare handlinger i henhold til denne konvention i tilfælde, hvor den påståede gerningsmand befinder sig inden for dens territorium, og parten ikke udleverer den pågældende til en anden part alene som følge af den pågældendes statsborgerskab efter en begæring om udlevering.

4. Denne konvention udelukker ikke straffemyndighed udøvet af en part i henhold til national ret.

Artikel 18 *Juridiske personers ansvar*

1. Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at juridiske personer kan kendes ansvarlige for aktiv bestikkelse, handel med indflydelse og hvidvaskning af penge som fastsat efter denne konvention, der for at skaffe dem vinding er begået af en person, der handler enten individuelt eller som medlem af et organ under den juridiske person, og som har en ledende stilling inden for den juridiske person, baseret på:

- beføjelse til at repræsentere den juridiske person, eller
- beføjelse til at træffe beslutninger på den juridiske persons vegne, eller
- beføjelse til at udøve intern kontrol, samt sådanne personers medvirken til eller anstiftelse af sådanne handlinger.

2. Ud over de i stk. 1 omhandlede tilfælde skal

mentioned offences.

2 Apart from the cases already provided for in paragraph 1, each Party shall take the necessary measures to ensure that a legal person can be held liable where the lack of supervision or control by a natural person referred to in paragraph 1 has made possible the commission of the criminal offences mentioned in paragraph 1 for the benefit of that legal person by a natural person under its authority.

3 Liability of a legal person under paragraphs 1 and 2 shall not exclude criminal proceedings against natural persons who are perpetrators, instigators of, or accessories to, the criminal offences mentioned in paragraph 1.

Article 19

Sanctions and measures

1 Having regard to the serious nature of the criminal offences established in accordance with this Convention, each Party shall provide, in respect of those criminal offences established in accordance with Articles 2 to 14, effective, proportionate and dissuasive sanctions and measures, including, when committed by natural persons, penalties involving deprivation of liberty which can give rise to extradition.

2 Each Party shall ensure that legal persons held liable in accordance with Article 18, paragraphs 1 and 2, shall be subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions, including monetary sanctions.

3 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable it to confiscate or otherwise deprive the instrumentalities and proceeds of criminal offences established in accordance with this Convention, or property the value of which corresponds to such proceeds.

enhver part træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at en juridisk person kan kendes ansvarlig, når utilstrækkeligt tilsyn eller utilstrækkelig kontrol fra en af de i stk. 1 omhandlede personers side har gjort det muligt for en person, der er underlagt den juridiske persons myndighed, at begå en af de i stk. 1 nævnte strafbare handlinger for at skaffe den juridiske person vinding.

3. Juridiske personers ansvar i henhold til stk. 1 og 2 udelukker ikke strafferetlig forfølgning af fysiske personer, der begår, anstifter eller medvirker til de i stk. 1 nævnte strafbare handlinger.

Artikel 19

Sanktioner og foranstaltninger

1. På baggrund af alvoren af de strafbare handlinger, der er fastsat efter denne konvention, skal enhver part sørge for, at der kan pålægges sanktioner og foranstaltninger, som er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har en afskrækkende virkning for strafbare handlinger i henhold til artikel 2-14, herunder, når de er begået af en fysisk person, straf i form af frihedsberøvelse, som kan medføre udlevering.

2. Enhver part skal sikre, at juridiske personer, der kendes ansvarlige efter artikel 18, stk. 1 og 2, kan pålægges strafferetlige eller ikke-strafferetlige sanktioner, herunder økonomiske sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har en afskrækkende virkning.

3. Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at muliggøre konfiskation eller anden berøvelse af redskaber eller udbytte fra strafbare handlinger eller af formuegoder, hvis værdi modsvarer sådant udbytte.

Artikel 20

Specialiserede myndigheder

Article 20
Specialised authorities

Each Party shall adopt such measures as may be necessary to ensure that persons or entities are specialised in the fight against corruption. They shall have the necessary independence in accordance with the fundamental principles of the legal system of the Party, in order for them to be able to carry out their functions effectively and free from any undue pressure. The Party shall ensure that the staff of such entities has adequate training and financial resources for their tasks.

Article 21
Co-operation with and between national authorities

Each Party shall adopt such measures as may be necessary to ensure that public authorities, as well as any public official, co-operate, in accordance with national law, with those of its authorities responsible for investigating and prosecuting criminal offences:

- a by informing the latter authorities, on their own initiative, where there are reasonable grounds to believe that any of the criminal offences established in accordance with Articles 2 to 14 has been committed, or
- b by providing, upon request, to the latter authorities all necessary information.

Article 22
Protection of collaborators of justice and witnesses

Each Party shall adopt such measures as may be necessary to provide effective and appropriate protection for:

- a those who report the criminal offences established in accordance with Articles 2 to 14 or otherwise co-operate with the investigating or prosecuting authorities;
- b witnesses who give testimony concerning

Enhver part skal vedtage sådanne foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at sikre, at personer eller enheder er specialiseret i bekæmpelse af korruption. De skal have den nødvendige uafhængighed i overensstemmelse med den pågældende parts grundlæggende retsprincipper, så de kan udføre deres hverv effektivt og uden utilbørligt pres. Parten skal sikre, at personalet ved sådanne enheder har den fornødne uddannelse og de fornødne økonomiske ressourcer til deres opgaver.

Artikel 21
Samarbejde med og mellem nationale myndigheder

Enhver part skal vedtage sådanne foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at sikre, at offentlige myndigheder samt tjenestemænd i overensstemmelse med national ret samarbejder med de af dens myndigheder, der er ansvarlige for efterforskning og retsforfølgning af strafbare handlinger:

- a) ved af egen drift at oplyse de sidstnævnte myndigheder om sager, hvor der er rimelig grund til at antage, at der er begået en strafbar handling i henhold til artikel 2-14, eller
- b) ved efter anmodning at give de sidstnævnte myndigheder alle nødvendige oplysninger

Artikel 22
Beskyttelse af personer, der samarbejder med retssystemet, og af vidner

Enhver part skal vedtage sådanne foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at kunne yde effektiv og passende beskyttelse af:

- a) personer, der anmelder strafbare handlinger i henhold til artikel 2-14 eller på anden måde samarbejder med de efterforskende og retsforfølgende myndigheder;
- b) vidner, der afgiver forklaring om sådanne handlinger.

Artikel 23
Foranstaltninger til at lette indsamling af be-

these offences.

Article 23

Measures to facilitate the gathering of evidence and the confiscation of proceeds

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary, including those permitting the use of special investigative techniques, in accordance with national law, to enable it to facilitate the gathering of evidence related to criminal offences established in accordance with Article 2 to 14 of this Convention and to identify, trace, freeze and seize instrumentalities and proceeds of corruption, or property the value of which corresponds to such proceeds, liable to measures set out in accordance with paragraph 3 of Article 19 of this Convention.

2 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its courts or other competent authorities to order that bank, financial or commercial records be made available or be seized in order to carry out the actions referred to in paragraph 1 of this article.

3 Bank secrecy shall not be an obstacle to measures provided for in paragraphs 1 and 2 of this article.

CHAPTER III

MONITORING OF IMPLEMENTATION

Article 24 *Monitoring*

The Group of States against Corruption (GRECO) shall monitor the implementation of this Convention by the Parties.

CHAPTER IV

vismateriale og konfiskation af udbytte

1. Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, herunder foranstaltninger der tillader anvendelse af særlige efterforskningsmetoder, som måtte være nødvendige i overensstemmelse med national ret for at kunne lette indsamlingen af bevismateriale vedrørende strafbare handlinger i henhold til artikel 2-14 i denne konvention og for at kunne identificere, efterspore, fastfryse og beslaglægge redskaber og udbytte fra korruption eller formuegoder, hvis værdi modsvarer sådant udbytte, som kan underkastes de i henhold artikel 19, stk. 3, i denne konvention fastsatte foranstaltninger.

2. Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at bemyndige sine domstole eller andre kompetente myndigheder til at beordre, at bankoplysninger, økonomiske oplysninger eller handelsmæssige oplysninger gøres tilgængelige eller beslaglægges med henblik på at udføre de handlinger, der er omhandlet i stk. 1 i denne artikel.

3. Bankhemmeligheden må ikke udgøre en hindring for de foranstaltninger, der er fastsat i stk. 1 og 2 i denne artikel.

KAPITEL III

OVERVÅGNING AF GENNEMFØRELSEN

Artikel 24 *Overvågning*

Sammenslutningen af Stater mod Korruption (GRECO) overvåger de kontraherende parters gennemførelse af denne konvention.

KAPITEL IV

INTERNATIONALT SAMARBEJDE

Artikel 25 *Generelle principper og foranstaltninger ved-*

INTERNATIONAL CO-OPERATION

rørende internationalt samarbejde

Article 25

General principles and measures for international co-operation

1 The Parties shall co-operate with each other, in accordance with the provisions of relevant international instruments on international co-operation in criminal matters, or arrangements agreed on the basis of uniform or reciprocal legislation, and in accordance with their national law, to the widest extent possible for the purposes of investigations and proceedings concerning criminal offences established in accordance with this Convention.

2 Where no international instrument or arrangement referred to in paragraph 1 is in force between Parties, Articles 26 to 31 of this chapter shall apply.

3 Articles 26 to 31 of this chapter shall also apply where they are more favourable than those of the international instruments or arrangements referred to in paragraph 1.

Article 26

Mutual assistance

1 The Parties shall afford one another the widest measure of mutual assistance by promptly processing requests from authorities that, in conformity with their domestic laws, have the power to investigate or prosecute criminal offences established in accordance with this Convention.

2 Mutual legal assistance under paragraph 1 of this article may be refused if the requested Party believes that compliance with the request would undermine its fundamental interests, national sovereignty, national security or *ordre public*

3 Parties shall not invoke bank secrecy as a ground to refuse any co-operation under this chapter. Where its domestic law so requires, a

1. Parterne skal i videst muligt omfang samarbejde med hinanden i overensstemmelse med bestemmelserne i relevante internationale retsakter om internationalt samarbejde i straffesager eller arrangementer, der bygger på ensartet eller gensidig lovgivning, og i overensstemmelse med national ret ved efterforskning og retsforfølgning af strafbare handlinger i henhold til denne konvention.

2. Såfremt der mellem parter ikke gælder en international retsakt eller et arrangement som nævnt i stk. 1, finder artikel 26-31 i dette kapitel anvendelse.

3. Artikel 26-31 i dette kapitel finder også anvendelse, når de er mere fordelagtige end bestemmelserne i de i stk. 1 nævnte internationale retsakter eller arrangementer.

Artikel 26

Gensidig retshjælp

1. Parterne skal i videst muligt omfang yde hinanden gensidig retshjælp ved uden unødigt ophold at behandle begæringer fra myndigheder, der efter deres nationale ret har kompetence til at efterforske og retsforfølge strafbare handlinger i henhold til denne konvention.

2. Retshjælp efter stk. 1 i denne artikel kan afslås, såfremt den anmodede part finder, at efterkommelse af begæringen vil undergrave dens grundlæggende interesser, nationale suverænitæt, nationale sikkerhed eller almindelige retsprincipper (*ordre public*).

3. Parterne kan ikke påberåbe sig bankhemmeligheden som begrundelse for at nægte samarbejde i henhold til dette kapitel. Såfremt det kræves i henhold til national lovgivning, kan en part kræve, at en begæring om samarbejde, som medfører ophævelse af bankhemmeligheden, godkendes af en dommer eller anden retlig

Party may require that a request for cooperation which would involve the lifting of bank secrecy be authorised by either a judge or another judicial authority, including public prosecutors, any of these authorities acting in relation to criminal offences.

Article 27
Extradition

1 The criminal offences established in accordance with this Convention shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between or among the Parties. The Parties undertake to include such offences as extraditable offences in any extradition treaty to be concluded between or among them.

2 If a Party that makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another Party with which it does not have an extradition treaty, it may consider this Convention as the legal basis for extradition with respect to any criminal offence established in accordance with this Convention.

3 Parties that do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognise criminal offences established in accordance with this Convention as extraditable offences between themselves.

4 Extradition shall be subject to the conditions provided for by the law of the requested Party or by applicable extradition treaties, including the grounds on which the requested Party may refuse extradition.

5 If extradition for a criminal offence established in accordance with this Convention is refused solely on the basis of the nationality of the person sought, or because the requested Party deems that it has jurisdiction over the offence, the requested Party shall submit the case to its competent authorities for the purpose

myndighed, herunder offentlige anklagere, der beskæftiger sig med lovovertrædelser.

Artikel 27
Udlevering

1. Enhver strafbar handling i henhold til denne konvention skal anses for at indgå som en handling, for hvilken udlevering kan finde sted, i enhver traktat om udlevering, som måtte eksistere mellem eller blandt parterne. Parterne forpligter sig til at lade sådanne handlinger indgå som handlinger, for hvilke udlevering kan finde sted, i enhver traktat om udlejning, som indgås mellem eller blandt dem.

2. Såfremt en part, som gør udlevering betinget af, at der eksisterer en traktat herom, modtager en begæring om udlevering fra en anden part, som den pågældende part ikke har indgået nogen udleveringskontrakt med, kan den betragte denne konvention som juridisk grundlag for udlevering med hensyn til strafbare handlinger i henhold til denne konvention.

3. De parter, der ikke gør udlevering betinget af, at der eksisterer en traktat herom, skal indbyrdes anerkende de strafbare handlinger i henhold til denne konvention som handlinger, der kan medføre udlevering.

4. Udlevering er underkastet de betingelser, som er fastsat i den anmodede parts lovgivning eller i gældende udleveringstraktater, herunder også de grunde, under henvisning til hvilke de anmodede part kan nægte udlevering.

5. Såfremt udlevering for en strafbar handling i henhold til denne konvention afslås alene med henvisning til den berørte persons statsborgerskab, eller fordi den anmodede part finder, at den har straffemyndighed med hensyn til den pågældende handling, skal den anmodede part forelægge sagen for sine kompetente myndigheder med henblik på retsforfølgning, medmindre andet aftales med den begærende part, og til sin tid underrette den begærende part om det endelige udfald af sagen.

of prosecution unless otherwise agreed with the requesting Party, and shall report the final outcome to the requesting Party in due course.

Article 28
Spontaneous information

Without prejudice to its own investigations or proceedings, a Party may without prior request forward to another Party information on facts when it considers that the disclosure of such information might assist the receiving Party in initiating or carrying out investigations or proceedings concerning criminal offences established in accordance with this Convention or might lead to a request by that Party under this chapter.

Article 29
Central authority

1 The Parties shall designate a central authority or, if appropriate, several central authorities, which shall be responsible for sending and answering requests made under this chapter, the execution of such requests or the transmission of them to the authorities competent for their execution.

2 Each Party shall, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, communicate to the Secretary General of the Council of Europe the names and addresses of the authorities designated in pursuance of paragraph 1 of this article.

Article 30
Direct communication

1 The central authorities shall communicate directly with one another.

2 In the event of urgency, requests for mutual assistance or communications related thereto may be sent directly by the judicial authorities, including public prosecutors, of the

Artikel 28
Uanmodede oplysninger

Uden det berører egen efterforskning eller retsforfølgning, kan en part uden forudgående anmodning sende en anden part faktuelle oplysninger, når den finder, at afgivelse af sådanne oplysninger kan bistå den modtagende part med at iværksætte eller gennemføre efterforskning eller retsforfølgning vedrørende strafbare handlinger i henhold til denne konvention eller kan føre til en anmodning fra denne part i henhold til dette kapitel.

Artikel 29
Central myndighed

1. Parterne skal udpege en central myndighed eller, hvis det er hensigtsmæssigt, flere centrale myndigheder, der skal være ansvarlige for at afsende og besvare anmodninger, der rejses i henhold til dette kapitel, efterkommelse af sådanne anmodninger eller videregivelse af dem til de myndigheder, der har kompetence til at efterkomme dem.

2. Enhver part skal på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument give Europarådets generalsekretær meddelelse om navn og adresse på de myndigheder, der udpeges i medfør af stk. 1 i denne artikel.

Artikel 30
Direkte kommunikation

1. De centrale myndigheder skal kommunikere direkte med hinanden.

2. I hastende tilfælde kan anmodninger om retshjælp eller meddelelser med tilknytning hertil sendes direkte af den begærende parts retlige myndigheder, herunder offentlige anklagere, til den anmodede parts tilsvarende myndigheder. I sådanne tilfælde skal der samtidig sendes en kopi til den anmodede parts centrale myndighed gennem den begærende parts cen-

requesting Party to such authorities of the requested Party. In such cases a copy shall be sent at the same time to the central authority of the requested Party through the central authority of the requesting Party.

3 Any request or communication under paragraphs 1 and 2 of this article may be made through the International Criminal Police Organisation (Interpol).

4 Where a request is made pursuant to paragraph 2 of this article and the authority is not competent to deal with the request, it shall refer the request to the competent national authority and inform directly the requesting Party that it has done so.

5 Requests or communications under paragraph 2 of this article, which do not involve coercive action, may be directly transmitted by the competent authorities of the requesting Party to the competent authorities of the requested Party.

6 Each State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, inform the Secretary General of the Council of Europe that, for reasons of efficiency, requests made under this chapter are to be addressed to its central authority.

Article 31 *Information*

The requested Party shall promptly inform the requesting Party of the action taken on a request under this chapter and the final result of that action. The requested Party shall also promptly inform the requesting Party of any circumstances which render impossible the carrying out of the action sought or are likely to delay it significantly.

CHAPTER V

trale myndighed.

3. Enhver anmodning eller meddelelse i henhold til denne artikels stk. 1 eller 2 kan ske gennem International Criminal Police Organisation (Interpol).

4. Såfremt en anmodning afgives i medfør af denne artikels stk. 2, og myndigheden ikke har kompetence til at behandle anmodningen, skal den henvide anmodningen til den kompetente nationale myndighed og informere den begærende part direkte om, at den har gjort dette.

5. Anmodninger eller meddelelser i henhold til stk. 2 i denne artikel, som ikke medfører tvangsforanstaltninger, kan fremsendes direkte af den begærede parts kompetente myndigheder til den anmodede parts kompetente myndigheder.

6. Enhver stat kan på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument give Europarådets generalsekretær meddelelse om, at anmodninger i henhold til dette kapitel af hensyn til effektivitet, skal stiles til den centrale myndighed.

Artikel 31 *Oplysning*

Den anmodede part skal straks oplyse den begærende part om foranstaltninger, der iværksættes i medfør af en begæring i henhold til dette kapitel og om slutresultatet af sådanne foranstaltninger. Den anmodede part skal ligeledes straks oplyse den begærede part om omstændigheder, der gør det umuligt at gennemføre den foranstaltning, der anmodes om, eller som vil kunne forsinke den væsentligt.

KAPITEL V

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 32 *Undertegnelse og ikrafttræden*

FINAL PROVISIONS

Article 32

Signature and entry into force

1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe and by non-member States which have participated in its elaboration. Such States may express their consent to be bound by:

- a. signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
- b. signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

2 Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which fourteenth States have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 1. Any such State, which is not a member of the Group of States against Corruption (GRECO) at the time of ratification, shall automatically become a member on the date the Convention enters into force.

4 In respect of any signatory State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the expression of their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 1. Any signatory State, which is not a member of the Group of States against Corruption (GRECO) at the time of ratification, shall automatically become a member on the date the Convention enters into force in its respect.

1. Denne konvention skal være åben for undertegnelse af alle Europarådets medlemsstater samt ikke-medlemsstater, der har deltaget i dens udarbejdelse. Disse stater kan udtrykke deres samtykke til at være bundet af den:

- a. ved undertegnelse uden forbehold for så vidt angår ratifikation eller godkendelse, eller
- b. ved undertegnelse med forbehold for ratifikation eller godkendelse efterfulgt af ratifikation eller godkendelse.

2. Ratifikations- eller godkendelsesinstrumenter skal deponeres hos Europarådets generalsekretær.

3. Denne konvention træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter den dato, hvor 14 stater har udtrykt deres samtykke til at være bundet af konventionen i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 1. Stater, der ikke er medlem af Sammenslutningen af Stater mod Korruption (GRECO) på tidspunktet for ratifikation, bliver automatisk medlem på det tidspunkt, hvor konventionen træder i kraft.

4. For så vidt angår enhver undertegnede stat, der efterfølgende udtrykker samtykke til at være bundet af den, træder konventionen i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter datoen for deres tilkendegivelse af at ville være bundet af konventionen i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 2. Undertegnende stater, der ikke er medlem af Sammenslutningen af Stater mod Korruption (GRECO) på tidspunktet for ratifikation, bliver automatisk medlem på det tidspunkt, hvor konventionen træder i kraft for vedkommende stat.

Artikel 33

Tiltrædelse af konventionen

1. Efter denne konventions ikrafttræden kan Europarådets Ministerkomité efter at have konsulteret de kontraherende parter opfordre De

Article 33
Accession to the Convention

1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe, after consulting the Contracting States to the Convention, may invite the European Community as well as any State not a member of the Council and not having participated in its elaboration to accede to this Convention, by a decision taken by the majority provided for in Article 20d of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.

2 In respect of the European Community and any State acceding to it under paragraph 1 above, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe. The European Community and any State acceding to this Convention shall automatically become a member of GRECO, if it is not already a member at the time of accession, on the date the Convention enters into force in its respect.

Article 34
Territorial application

1 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2 Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after

Europæiske Fællesskaber og enhver stat, der ikke er medlem af Europarådet, og som ikke har deltaget i dens udarbejdelse, til at tiltræde konventionen ved beslutning truffet med det flertal, der er fastsat i artikel 20.d. i Europarådets statut, og med enstemmighed blandt repræsentanterne for de kontraherende stater, der er berettiget til at sidde i Ministerkomitéen.

2. For så vidt angår De Europæiske Fællesskaber og stater, der tiltræder konventionen efter stk. 1 ovenfor, træder konventionen i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter deponeringen af tiltrædelsesinstrumentet hos Europarådets generalsekretær. De Europæiske Fællesskaber og stater, der tiltræder konventionen, bliver, hvis vedkommende ikke allerede er medlem på tidspunktet for tiltrædelsen, automatisk medlem af GRECO på det tidspunkt, hvor konventionen træder i kraft for vedkommende.

Artikel 34
Territorialt anvendelsesområde

1. Enhver stat kan på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument angive, inden for hvilket område eller hvilke områder denne konvention skal finde anvendelse.

2. Enhver part kan på et senere tidspunkt ved erklæring til Europarådets generalsekretær udvide anvendelsen af denne konvention til ethvert andet område, der er angivet i erklæringen. For så vidt angår et sådant område træder konventionen i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter datoen for generalsekretærens modtagelse af en sådan erklæring.

3. Enhver erklæring, der angives i henhold til ovenstående to stykker, kan for så vist angår ethvert område, der er anført i en sådan erklæring, tilbagetrækkes ved notifikation stilet til Europarådets generalsekretær. Tilbagetrækning

the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 35

Relationship to other conventions and agreements

1 This Convention does not affect the rights and undertakings derived from international multilateral conventions concerning special matters.

2 The Parties to the Convention may conclude bilateral or multilateral agreements with one another on the matters dealt with in this Convention, for purposes of supplementing or strengthening its provisions or facilitating the application of the principles embodied in it.

3 If two or more Parties have already concluded an agreement or treaty in respect of a subject which is dealt with in this Convention or otherwise have established their relations in respect of that subject, they shall be entitled to apply that agreement or treaty or to regulate those relations accordingly, in lieu of the present Convention, if it facilitates international co-operation.

Article 36

Declarations

Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that

gen træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder fra datoen for generalsekretærens modtagelse af en sådan notifikation.

Artikel 35

Forholdet til andre konventioner og aftaler

1. Denne konvention berører ikke rettigheder og forpligtelser, der følger af internationale, multilaterale konventioner vedrørende særlige forhold.

2. Parterne i denne konvention kan indgå bilaterale eller multilaterale aftaler med hinanden vedrørende de forhold, der er omhandlet i denne konvention, med henblik på at supplere eller styrke dens bestemmelser eller fremme gennemførelsen af de principper, som den indeholder.

3. Såfremt to eller flere parter allerede har indgået en aftale eller traktat for så vidt angår et spørgsmål, der er omhandlet i denne konvention, eller på anden måde har etableret indbyrdes relationer for så vidt angår dette spørgsmål, er de berettiget til at lade denne aftale eller traktat finde anvendelse eller til at lade det regulere på samme måde i stedet for denne konvention, såfremt det fremmer internationalt samarbejde.

Artikel 36

Erklæringer

Enhver stat kan på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument erklære, at den vil fastsætte, at det alene er en strafbar handling at udøve aktiv og passiv bestikkelse af udenlandske tjenestemænd efter artikel 5, af tjenestemænd i internationale organisationer efter artikel 9 eller af dommere og tjenestemænd ved internationale domstole efter artikel 11, i det omfang den pågældende tjenestemand eller dommer foretager eller undlader at foretage en handling i strid med sine pligter.

it will establish as criminal offences the active and passive bribery of foreign public officials under Article 5, of officials of international organisations under Article 9 or of judges and officials of international courts under Article 11, only to the extent that the public official or judge acts or refrains from acting in breach of his duties.

Article 37 *Reservations*

1 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, reserve its right not to establish as a criminal offence under its domestic law, in part or in whole, the conduct referred to in Articles 4, 6 to 8, 10 and 12 or the passive bribery offences defined in Article 5.

2 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession declare that it avails itself of the reservation provided for in Article 17, paragraph 2.

3 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession declare that it may refuse mutual legal assistance under Article 26, paragraph 1, if the request concerns an offence which the requested Party considers a political offence.

4 No State may, by application of paragraphs 1, 2 and 3 of this article, enter reservations to more than five of the provisions mentioned thereon. No other reservation may be made. Reservations of the same nature with respect to Articles 4, 6 and 10 shall be considered as one reservation.

Article 38 *Validity and review of declarations and*

Artikel 37 *Forbehold*

1. Enhver stat kan på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument forbeholde sig ret til helt eller delvis at undlade at fastsætte, at det er en strafbar handling efter national ret at handle som nævnt i artikel 4, 6-8, 10 og 12 eller at begå passiv beskikkelse som nævnt i artikel 5.

2. Enhver stat kan på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument erklære, at den benytter sig af det forbehold, der er fastsat i artikel 17, stk. 2.

3. Enhver stat kan på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses eller tiltrædelsesinstrument erklære, at den kan afslå at yde gensidig retshjælp efter artikel 26, stk. 1, såfremt begæringen vedrører en forbrydelse, som den anmodede stat anser som en politisk forbrydelse.

4. En stat kan ved anvendelse af stk. 1, 2 og 3 i denne artikel ikke tage forbehold over for mere end 5 af deri nævnte bestemmelser. Der kan ikke tages yderligere forbehold. Forbehold af samme art med hensyn til artikel 4, 6 og 10 anses som ét forbehold.

Artikel 38 *Gyldighed og revision af erklæringer og forbehold*

1. Erklæringer som nævnt i artikel 36 og forbehold som nævnt i artikel 37 er gyldige i en periode på 3 år fra datoen for denne konventions ikrafttræden for den pågældende stat. Sådanne erklæringer og forbehold kan dog fornyes for perioder af samme varighed.

2. Europarådets generalsekretær skal 12 mæne-

reservations

1 Declarations referred to in Article 36 and reservations referred to in Article 37 shall be valid for a period of three years from the day of the entry into force of this Convention in respect of the State concerned. However, such declarations and reservations may be renewed for periods of the same duration.

2 Twelve months before the date of expiry of the declaration or reservation, the Secretariat General of the Council of Europe shall give notice of that expiry to the State concerned. No later than three months before the expiry, the State shall notify the Secretary General that it is upholding, amending or withdrawing its declaration or reservation. In the absence of a notification by the State concerned, the Secretariat General shall inform that State that its declaration or reservation is considered to have been extended automatically for a period of six months. Failure by the State concerned to notify its intention to uphold or modify its declaration or reservation before the expiry of that period shall cause the declaration or reservation to lapse.

3 If a Party makes a declaration or a reservation in conformity with Articles 36 and 37, it shall provide, before its renewal or upon request, an explanation to GRECO, on the grounds justifying its continuance.

Article 39 *Amendments*

1 Amendments to this Convention may be proposed by any Party, and shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the member States of the Council of Europe and to every non-member State which has acceded to, or has been invited to accede to, this Convention in accordance with the provisions of Article 33.

2 Any amendment proposed by a Party

der før udløbet af erklæringen eller forbeholdet give meddelelse herom til den pågældende stat. Senest tre måneder før udløbet skal den pågældende stat meddele generalsekretæren, hvorvidt den opretholder, ændrer eller tilbagekalder erklæringen eller forbeholdet. Såfremt den pågældende stat undlader at give meddelelse herom, skal generalsekretæren oplyse staten om, at erklæringen eller forbeholdet anses for at være automatisk forlænget for en periode på 6 måneder. Såfremt den pågældende stat undlader at give meddelelse om sin hensigt om at opretholde eller ændre erklæringen eller forbeholdet før udløbet af denne periode, bortfalder erklæringen eller forbeholdet.

3. Hvis en part afgiver erklæring eller tager forbehold i overensstemmelse med artikel 36 og 37, skal den før fornyelse heraf eller efter anmodning redegøre over for GRECO for de grunde, der berettiger til at forlænge vedkommende erklæring eller forbehold.

Artikel 39 *Ændringer*

1. Ændringer til denne konvention kan foreslås af enhver part, og Europarådets generalsekretær skal give underretning herom til Europarådets medlemsstater og til enhver ikke-medlemsstat, som har tiltrådt eller er blevet opfordret til at tiltræde denne konvention i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 33.

2. Der skal gives underretning til European Committee on Crime Problems (Europarådets Straffekomiteé) om enhver ændring, der foreslås af en part, og denne komité skal forlægge Ministerkomitéen en udtalelse om den foreslåede ændring.

3. Ministerkomitéen skal behandle den foreslåede ændring og den udtalelse der er afgivet af CDPC og kan efter at have hørt ikke-medlemsstater, der har tiltrådt denne konvention, vedtage ændringen.

4. Teksten til enhver ændring, der vedtages af

shall be communicated to the European Committee on Crime Problems (CDPC), which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on that proposed amendment.

3 The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and the opinion submitted by the CDPC and, following consultation of the non-member States Parties to this Convention, may adopt the amendment.

4 The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 3 of this article shall be forwarded to the Parties for acceptance.

5 Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this article shall come into force on the thirtieth day after all Parties have informed the Secretary General of their acceptance thereof.

Article 40
Settlement of disputes

1 The European Committee on Crime Problems of the Council of Europe shall be kept informed regarding the interpretation and application of this Convention.

2 In case of a dispute between Parties as to the interpretation or application of this Convention, they shall seek a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their choice, including submission of the dispute to the European Committee on Crime Problems, to an arbitral tribunal whose decisions shall be binding upon the Parties, or to the International Court of Justice, as agreed upon by the Parties concerned.

Article 41
Denunciation

1 Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification

Ministerkomitéen i overensstemmelse med denne artikels stk. 3, skal fremsendes til parterne til godkendelse.

5. Enhver ændring, der vedtages i overensstemmelse med denne artikels stk. 3, træder i kraft den tredivte dag efter, at alle parter har underrettet generalsekretæren om deres godkendelse deraf.

Artikel 40
Afgørelse af tvister

1. Europarådets European Committee on Crime Problems skal holdes underrettet om fortolkning og anvendelse af denne konvention.

2. I tilfælde af tvist mellem parter for så vidt angår fortolkning eller anvendelse af denne konvention skal de forsøge at afgøre tvisten ved forhandling eller andre fredelige midler efter eget valg, herunder indbringelse af tvisten for European Committee on Crime Problems, for en voldgiftsindsats, hvis afgørelse skal være bindende for parterne, eller for Den Internationale Domstol, efter aftale mellem de berørte parter.

Artikel 41
Opsigelse

1 Enhver part kan på ethvert tidspunkt opgive denne konvention ved notifikation stilet til Europarådets generalsekretær.

2 En sådan opsigelse træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter datoen for generalsekretærens modtagelse af notifikationen.

Artikel 42
Notifikation

Europarådets generalsekretær skal notificere Europarådets medlemsstater og enhver stat eller

addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

De Europæiske Fællesskaber, der har tiltrådt denne protokol, om:

2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 42
Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe and any State which has acceded to this Convention of:

- a. any signature;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c. any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 32 and 33;
- d. any declaration or reservation made under Article 36 or Article 37;
- e. any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, this 27th day of January 1999, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, and to any State invited to accede to it.

- a. undertegnelse,
- b. deponering af ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumenter,
- c. datoen for denne protokols ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 32 og 33,
- d. erklæringer og forbehold i henhold til artikel 36 eller 37,
- e. enhver anden handling, notifikation eller meddelelse vedrørende denne konvention.

Til bekræftelse heraf har undertegnede efter at være behørigt bemyndiget hertil undertegnet denne konvention.

Udfærdiget i Strasbourg, den 29. januar 1999 på engelsk og fransk, idet begge tekster skal have samme gyldighed, i ét enkelt eksemplar, der deponeres i Europarådets arkiver. Europarådets generalsekretær fremsender bekræftede genpartier heraf til enhver part, der har undertegnet og tiltrådt denne konvention.

Bilag 2

Additional Protocol to the Criminal Law Convention on Corruption

Tillægsprotokol til strafferetskonventionen om korruption

The member States of the Council of Europe and the other States signatory hereto, Considering that it is desirable to supplement the Criminal Law Convention on Corruption (ETS No. 173, hereafter "the Convention") in order to prevent and fight against corruption;

Considering also that the present Protocol will allow the broader implementation of the 1996 Programme of Action against Corruption,

Have agreed as follows:

CHAPTER I

USE OF TERMS

Artikel 1

Use of terms

For the purpose of this Protocol:

Europarådets medlemsstater og andre stater, der undertegner denne protokol, som finder det hensigtsmæssigt at supplere strafferetskonventionen om korruption (ETS nr. 173, i det følgende benævnt "konventionen") for at forebygge og bekæmpe korruption, som også finder, at denne protokol vil muliggøre en bredere implementering af handlingsplanen mod korruption fra 1996,

har indgået følgende aftale:

KAPITEL I

ANVENDELSE AF TERMER

Artikel 1

Anvendelse af termer

I denne protokol:

1 The term “*arbitrator*” shall be understood by reference to the national law of the States Parties to this Protocol, but shall in any case include a person who by virtue of an arbitration agreement is called upon to render a legally binding decision in a dispute submitted to him/her by the parties to the agreement.

2 The term “*arbitration agreement*” means an agreement recognised by the national law whereby the parties agree to submit a dispute for a decision by an arbitrator.

3 The term “*juror*” shall be understood by reference to the national law of the States Parties to this Protocol but shall in any case include a lay person acting as a member of a collegial body which has the responsibility of deciding on the guilt of an accused person in the framework of a trial.

4 In the case of proceedings involving a foreign arbitrator or juror, the prosecuting State may apply the definition of arbitrator or juror only in so far as that definition is compatible with its national law.

CHAPTER II

MEASURES TO BE TAKEN AT NATIONAL LEVEL

Article 2

Active bribery of domestic arbitrators

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the promising, offering or giving by any person, directly or indirectly, of any undue advantage to an arbitrator exercising his/her functions under the national law on arbitration of the Party, for himself or herself or for anyone else, for him or for her to act or refrain from acting in the exercise of his or her functions.

1 anvendes udtrykket “*voldgiftsmand*” i den betydning, det har i national ret i de kontraherende stater, men omfatter dog altid personer, der i medfør af en voldgiftsaftale anmodes om at træffe en juridisk bindende afgørelse i en tvist, som aftalens parter har indbragt for vedkommende;

2 betyder udtrykket “*voldgiftsaftale*” en efter national ret anerkendt aftale, hvorefter parterne indvilliger i at indbringe en tvist for en voldgiftsmand med henblik på afgørelse;

3 anvendes udtrykket “*nævning*” i den betydning, det har i national ret i de kontraherende stater, men omfatter dog altid en lægmand, der som medlem af et kollegium under en straffesag skal afgøre, om tiltalte er skyldig.

4 skal en stat skal ved retsforfølgning, der omfatter en voldgiftsmand eller nævning fra en anden stat, kun anvende definitionen på voldgiftsmand eller nævning, hvis denne definition er forenelig med statens nationale ret.

KAPITEL II

FORANSTALTNINGER, DER TRÆFFES PÅ NATIONALT PLAN

Artikel 2

Aktiv bestikkelse af nationale voldgiftsmænd

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret, at en person med forsæt, direkte eller gennem tredjemand, lover, tilbyder eller giver en voldgiftsmand, der udøver sine funktioner efter den kontraherende parts nationale voldgiftslovgivning, en utilbørlig fordel, uanset dennes art, enten til voldgiftsmanden selv eller til tredjemand, for at få voldgiftsmanden til at foretage eller undlade at foretage en handling i forbindelse med udøvelsen af tjenesten.

Article 3

Passive bribery of domestic arbitrators

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the request or receipt by an arbitrator exercising his/her functions under the national law on arbitration of the Party, directly or indirectly, of any undue advantage for himself or herself or for anyone else, or the acceptance of an offer or promise of such an advantage, to act or refrain from acting in the exercise of his or her functions.

Article 4

Bribery of foreign arbitrators

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Articles 2 and 3, when involving an arbitrator exercising his/her functions under the national law on arbitration of any other State.

Article 5

Bribery of domestic jurors

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Articles 2 and 3, when involving any person acting as a juror within its judicial system.

Article 6

Bribery of foreign jurors

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish

Artikel 3

Passiv bestikkelse af nationale voldgiftsmænd

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret, at en voldgiftsmand med forsæt, direkte eller gennem tredjemand, anmoder om eller modtager en utilbørlig fordel, uanset dennes art, under udøvelse af sine funktioner efter den kontraherende parts nationale voldgiftslovgivning enten til voldgiftsmanden selv eller til tredjemand, eller tager imod et tilbud eller løfte om en sådan fordel for at foretage eller undlade at foretage en handling i forbindelse med udøvelsen af tjenesten.

Artikel 4

Bestikkelse af udenlandske voldgiftsmænd

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret at handle som nævnt i artikel 2 og 3, når handlingen omfatter en voldgiftsmand, der udøver sine funktioner efter en anden stats nationale voldgiftslovgivning.

Artikel 5

Bestikkelse af nationale nævninger

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret at handle som nævnt i artikel 2 og 3, når handlingen omfatter en person, der fungerer som nævning inden for partens retsvæsen.

Artikel 6

Bestikkelse af udenlandske nævninger

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at det er en

as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Articles 2 and 3, when involving any person acting as a juror within the judicial system of any other State.

CHAPTER III

MONITORING OF IMPLEMENTATION AND FINAL PROVISIONS

Article 7

Monitoring of implementation

The Group of States against Corruption (GRECO) shall monitor the implementation of this Protocol by the Parties.

Article 8

Relationship to the Convention

1 As between the States Parties the provisions of Articles 2 to 6 of this Protocol shall be regarded as additional articles to the Convention.

2 The provisions of the Convention shall apply to the extent that they are compatible with the provisions of this Protocol.

Article 9

Declarations and reservations

1 If a Party has made a declaration in accordance with Article 36 of the Convention, it may make a similar declaration relating to Articles 4 and 6 of this Protocol at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2 If a Party has made a reservation in accordance with Article 37, paragraph 1, of the Convention restricting the application of the passive bribery offences defined in Article 5 of the Convention, it may make a similar reservation concerning Articles 4 and 6 of this

strafbar handling i henhold til national ret at handle som nævnt i artikel 2 og 3, når handlingen omfatter en person, der fungerer som nævning inden for en anden stats retsæ sen.

KAPITEL III

OVERVÅGNING AF GENNEMFØRELSEN OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 7

Overvågning af gennemførelsen

Sammenslutningen af Stater mod Korruption (GRECO) overvåger parternes gennemførelse af denne protokol.

Artikel 8

Forholdet til konventionen

1 I forholdet mellem de kontraherende parter anses bestemmelserne i protokollens artikel 2-6 for tillægsbestemmelser til konventionen.

2 Konventionens bestemmelser gælder i det omfang, de er forenelige med denne protokol.

Artikel 9

Erklæringer og forbehold

1 Hvis en part har afgivet en erklæring i henhold til konventionens artikel 36, kan den afgive en lignende erklæring vedrørende denne protokols artikel 4 og 6 på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument.

2 Hvis en part har taget forbehold i henhold til konventionens artikel 37, stk. 1, som begrænser anvendelsen af de i konventionens artikel 5 definerede forbrydelser i form af passiv bestikkelse, kan den tage et lignende forbehold vedrørende denne protokols artikel 4 og 6 på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses-

Protocol at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession. Any other reservation made by a Party, in accordance with Article 37 of the Convention shall be applicable also to this Protocol, unless that Party otherwise declares at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

3 No other reservation may be made.

Article 10

Signature and entry into force

1 This Protocol shall be open for signature by States which have signed the Convention. These States may express their consent to be bound by:

- a. signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
- b. signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

2 Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3 This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date on which five States have expressed their consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of paragraphs 1 and 2, and only after the Convention itself has entered into force.

4 In respect of any signatory State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of the expression of its consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of paragraphs 1 and 2.

eller tiltrædelsesinstrument. En parts eventuelle andre forbehold i henhold til konventionens artikel 37 finder også anvendelse på denne protokol, medmindre den pågældende part anfører andet på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument.

3 Der kan ikke tages yderligere forbehold.

Artikel 10

Undertegnelse og ikrafttræden

1 Denne protokol skal være åben for undertegnelse af de stater, der har undertegnet konventionen. Disse stater kan udtrykke deres samtykke til at være bundet af den:

- a. ved undertegnelse uden forbehold for så vidt angår ratifikation eller godkendelse, eller
- b. ved undertegnelse med forbehold for ratifikation eller godkendelse efterfulgt af ratifikation eller godkendelse.

2 Ratifikations- og godkendelsesinstrumenter skal deponeres hos Europarådets generalsekretær.

3 Denne protokol træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter den dato, hvor fem stater har udtrykt deres samtykke til at være bundet af protokollen i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 1 og 2, dog kun efter at selve konventionen er trådt i kraft.

4 For så vidt angår enhver undertegnende stat, der efterfølgende udtrykker samtykke til at være bundet af protokollen, træder den i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter datoen for dens tilkendegivelse af at ville være bundet af protokollen i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 1 og 2.

5 En undertegnende stat må ikke ratificere eller godkende denne protokol, medmindre den

5 A signatory State may not ratify, accept or approve this Protocol without having, simultaneously or previously, expressed its consent to be bound by the Convention.

Article 11

Accession to the Protocol

1 Any State or the European Community having acceded to the Convention may accede to this Protocol after it has entered into force.

2 In respect of any State or the European Community acceding to the Protocol, it shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of the deposit of an instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 12

Territorial application

1 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Protocol shall apply.

2 Any Party may, at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Protocol to any other territory or territories specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3 Any declaration made in pursuance of the two preceding paragraphs may, in respect of any territory mentioned in such declaration, be

samtidig eller tidligere har udtrykt samtykke til at være bundet af konventionen.

Artikel 11

Tiltrædelse af protokollen

1 Enhver stat og De Europæiske Fællesskaber, der har tiltrådt konventionen, kan tiltræde denne protokol efter dens ikrafttræden.

2 For så vidt angår enhver stat eller De Europæiske Fællesskaber, der tiltræder protokollen, træder den i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter deponeringen af et tiltrædelsesinstrument hos Europarådets generalsekretær.

Artikel 12

Territorialt anvendelsesområde

1 Enhver stat eller Det Europæiske Fællesskab kan på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument angive, inden for hvilket område eller hvilke områder denne protokol skal finde anvendelse.

2 Enhver part kan på et senere tidspunkt ved erklæring til Europarådets generalsekretær udvide anvendelsen af denne protokol til ethvert andet område eller områder, der er angivet i erklæringen, og for hvis internationale relationer den er ansvarlig, eller på hvis vegne den har bemyndigelse til at give tilsagn. For så vidt angår et sådant område træder protokollen i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter datoen for generalsekretærens modtagelse af en sådan erklæring.

3 Enhver erklæring, der afgives i henhold til ovenstående to stykker, kan for så vidt angår ethvert område, der er nævnt i en sådan erklæring, tilbagetrækkes ved notifikation stilet til Europarådets generalsekretær. En sådan tilbagetrækning træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter datoen for generalsekretærens

withdrawn by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. Such withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 13
Denunciation

Party may, at any time, denounce this Protocol by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

3 Denunciation of the Convention automatically entails denunciation of this Protocol.

Article 14
Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe and any State, or the European Community, having acceded to this Protocol of:

- a any signature of this Protocol;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Protocol in accordance with Articles 10, 11 and 12;
- d any declaration or reservation made under Articles 9 and 12;
- e any other act, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this 15th day of May 2003, in English and in French, both texts being

modtagelse af notifikationen.

Artikel 13
Opsigelse

Enhver part kan på ethvert tidspunkt opgive denne protokol ved notifikation stilet til Europarådets generalsekretær.

2 En sådan opsigelse træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter datoen for generalsekretærens modtagelse af notifikationen.

3 Opsigelse af konventionen medfører automatisk opsigelse af denne protokol.

Artikel 14
Notifikation

Europarådets generalsekretær skal notificere Europarådets medlemsstater og enhver stat eller De Europæiske Fællesskaber, der har tiltrådt denne protokol, om:

- a. undertegnelse af denne protokol,
- b. deponering af ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumenter,
- c. datoen for denne protokols ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 10, 11 og 12,
- d. erklæringer og forbehold i henhold til artikel 9 og 12,
- e. enhver anden handling, notifikation eller meddelelse vedrørende denne protokol.

Til bekræftelse heraf har undertegnede efter at være behørigt bemyndiget hertil undertegnet denne protokol.

Udfærdiget i Strasbourg, den 15. maj 2003 på engelsk og fransk, idet begge tekster skal have samme gyldighed, i ét enkelt eksemplar, der deponeres i Europarådets arkiver. Europarådets generalsekretær fremsender bekræftede genparter heraf til enhver part, der har undertegnet og tiltrådt denne protokol.

equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each of the signatory and acceding Parties.